

Handläggare
Carolina Bjurling &
Roger Mellroth
Telefon: 08-508 10 052

Till
Östermalms stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 2 2018 för Östermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Tertialrapport 2, inklusive bilagor, godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nämnden begär omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter om 5 mnkr
3. Nämnden begär budgetjustering om 6,3 mnkr för avveckling av Dianagårdens vård- och omsorgsboende
4. Nämnden begär budgetjustering om 2,7 mnkr för städkostnader efter bosättningar i parker
5. Nämnden begär budgetjustering om 1,3 mnkr för ersättning för kommunalt bostadsbidrag
6. Nämnden ansöker om 144 tkr i klimatinvesteringsmedel
7. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Christina Klang
stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
1. Ett Stockholm som håller samman	5
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	6
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	13
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	18
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	22
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	24
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	26
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	28
2. Ett klimatsmart Stockholm	33
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	33
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	34
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	35
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	37
2.5 Stockholms miljö är giftfri	38
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	41
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	42
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	42
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	43
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	44
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	47
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	48
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	50
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	50
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	51
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	55
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	59
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	61
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	63

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	66
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	68
Uppföljning av ekonomi.....	70
Uppföljning av driftbudget.....	70
Resultatenheter	75
Investeringar.....	75
Omslutningsförändringar.....	76
Budgetjusteringar	76
Medel för lokaländamål.....	76
Analys av balansräkning	76
Synpunkter och klagomål.....	78

Bilagor

Bilaga 1: Ekonomibilaga 1 Uppföljning per verksamhet

Bilaga 2: Ekonomibilaga 2 SDN 710

Bilaga 3: Ansökan om klimatinvesteringsmedel (elcyklar T2)

Bilaga 4: Uppföljning av klimatinvesteringsprojekt (Skräpkorgar)

Bilaga 5: Uppföljning av klimatinvesteringsprojekt (elcyklar)

Bilaga 6: Uppföljning av klimatinvesteringsprojekt (armaturer)

Bilaga 7: Uppföljning klimatinvesteringsprojekt (torkskåp)

Sammanfattande analys

Nämnden har i sin verksamhetsplan, med utgångspunkt i kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena, fastställt nämndmål för 2018. Till fullmäktiges inriktningsmål finns indikatorer och aktiviteter kopplade för att kunna mäta målpuppfyllelsen. På uppmaning från stadsledningskontoret avvaktar förvaltningen med att redovisa utfallet för de brukarundersökningar som presenterats inom områdena socialpsykiatri, omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt dagverksamheterna inom äldreomsorgen. Syftet är att invänta samtliga brukarundersökningar och därmed kunna göra en sammanhållen analys.

Tertialrapporten fokuserar på avvikelserapportering samt åtgärder för att uppnå fullmäktiges mål. Förväntad målpuppfyllelsegrad samt en kortfattad redovisning av arbetssätt och goda exempel beskrivs under respektive mål. För indikatorer som inte uppfylls helt lämnas en kommentar under respektive indikator. Kommunfullmäktige har fastställt fyra inriktningsmål, nedan redovisas kortfattat hur och i vilken mån nämnden bidrar till att uppfylla respektive inriktningsmål.

Ett Stockholm som håller samman

Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt sju mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen visar att nämnden förväntas nå samtliga mål. Andelen barn som lever i familjer som uppstår ekonomiskt bistånd är fortsatt låg. Nämndens förskolor fick goda resultat i årets brukarundersökning, Östermalm hade bäst resultat av samtliga stadsdelsnämnder. Även socialtjänsten når goda resultat. Barn och unga som är i behov av stöd får individuellt anpassade insatser som ger ett långsiktigt resultat, behovet av återaktualisering har minskat sedan föregående år. Andelen insatser inom vuxna missbruk som avslutas enligt plan är fortsatt hög. Möjligheterna till delaktighet och brukarmedverkan har ökat. Preventionsarbete och trygghetshöjande insatser har genomförts i samverkan med polis och andra lokala aktörer.

I juni antog stadsdelsnämnden den nya parkplanen för Östermalm, som anger strategier och mål för utveckling av stadsdelsnämndsområdets parker och gröna gaturum. Invånare, besökare och brukare erbjuds ett rikt och attraktivt utbud av idrotts-, kultur- och fritidsaktiviteter. Inom äldreomsorgen pågår en rad stora verksamhetsförändringar. Under våren övertogs Kampementets vård- och omsorgsboende i egen regi och under sommaren avvecklades Dianagårdens vård- och omsorgsboende. Samtidigt inleddes förberedelserna för övertagandet av Rio vård- och omsorgsboende som sker den första november.

Ett klimatsmart Stockholm

Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt sex mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen visar att nämnden förväntas nå fem mål helt och ett delvis. Energibesparingsåtgärder genomförs med stöd av erhållna klimatinvesteringsmedel, men prognosen är att årsmålet endast delvis kommer att nås. Medarbetarnas resor i tjänsten har undersökts i samband med medarbetarundersökningen. Ytterligare klimatinvesteringsmedel söks för inköp av elcyklar till grupp- och serviceboenden samt hemtjänst för att minska utsläpp och miljöpåverkan, effektivisera transporter, förbättra medarbetarnas hälsa samt vara klimatsmarta förebilder för andra verksamheter och invånare. Östermalms parker anpassas till nya klimatförutsättningar och åtgärder för att bidra till en biologisk mångfald pågår. Verksamheterna minskar användningen och exponeringen av skadliga kemikalier. Andelen ekologisk mat i verksamheterna är fortsatt hög.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt fem mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen visar att nämnden förväntas nå samtliga mål. Nämnden prognostiserar en budget i balans. Andelen bidragshushåll är fortsatt låg. Under perioden har ett lokalt näringslivsråd inrättats. Samverkan sker även med högskolor och universitet, vilket bidrar till att stärka kopplingen mellan verksamhet, utbildning och praktik. Totalt 245 ungdomar feriearbetade i nämndens verksamheter under sommaren.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Till inriktningsmålet har fullmäktige fastställt åtta mål för verksamhetsområdet. Uppföljningen visar att nämnden förväntas nå fem av målen helt och tre delvis. Andelen jämställdhetsanalyser har ökat under perioden men detta är fortsatt ett utvecklingsområde. Verksamheterna fortsätter att fördjupa sina kunskaper om antirasism, genus, normkritik och hbtq-personers livsvillkor. Liksom föregående år har nämnden mycket högt ställda mål avseende andel brukare som inte upplever diskriminering. Förvaltningen prognostiserar att årsmålen endast delvis kommer att uppnås. Resultatet av medarbetarundersökningen visar att aktivt medskapandeindex minskat sedan föregående år, det ligger nu på samma nivå som genomsnittet för staden. Även andelen medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats har minskat. Under perioden har resultaten analyserats tillsammans med medarbetarna och samtliga verksamheter har arbetat fram handlingsplaner för sina prioriterade utvecklingsområden.

Arbetet med förstärkt barnrättsperspektiv har kommit långt och under året genomförs aktiviteter som stärker det ytterligare. Nämnden arbetar för att andelen personer med funktionsnedsättning som är nöjda med den insats de beviljats, och som upplever att de kan påverka utformningen av insatsen, ska öka. Nämnden genomför även tillgänglighetsinsatser i utemiljön under året. Genom stärkt kommunikation och utökade kontaktytor mellan invånare och nämnd förväntas andelen invånare som vet hur de kan komma i kontakt med Östermalms stadsdelsnämnd och som har kännedom om hur de kan påverka sin närmiljö öka.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Nämnden bidrar till inriktningsmålet om ett Stockholm som håller samman. Utfall för perioden samt prognostiserade utfall för helåret visar att nämnden när året är slut förväntas nå samtliga mål för verksamhetsområdet. Nedan beskrivs vart och ett av de sju målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

● Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måloppfyllelsen baseras på utfall för perioden samt prognos för helåret gällande fullmäktiges indikatorer samt underliggande nämndmål och aktiviteter. Den höga inskrivningsgraden för barn 2-5 år i förskoleverksamheten bibehålls och barnomsorgsgarantin har hållits under perioden. Andelen barn som lever i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd ligger fortsatt på en låg nivå. Förskoleundersökning har genomförts medan personalens självvärdering (WKI) genomförs senare under hösten. Resultatet av den redovisas i verksamhetsberättelsen. Förskolorna får fortsatt gott resultat i årets undersökning. Östermalm har bäst resultat av alla stadsdelsnämnderna genom att tillhöra topp tre avseende 22 påståenden/frågor av totalt 23. Trots en nedgång inom samtliga indexområden (utom kost, rörelse och hälsa) ligger Östermalm även detta år över snittet för kommunala förskolor i staden totalt, inom alla indexområden.

De övergripande indexen i årets undersökning visar på något högre resultat för vårdnadshavare till flickor jämfört med pojkar, med undantag för området normer och värden som får samma höga resultat från vårdnadshavare till både flickor och pojkar. För de påståenden/ frågor där skillnad mellan vårdnadshavare till flickor respektive pojkar syns är den dock liten, mellan en till tre procent. Östermalms förskolor har ett aktivt jämställdhetsarbete och medarbetarnas kompetens i frågan är hög. En av enheterna gör följande nulägesanalys: För att säkerställa att medarbetare möter pojkar och flickor lika behöver enheten arbeta vidare med medarbetarnas egna förhållningssätt eller görande och frågor som; Hur mycket uppmärksamhet ger jag som pedagog flickor respektive pojkar i tid över dagen, i samling, vid påklädning osv? Ställer jag som pedagog olika krav på pojkar respektive flickor? Hur kan jag ta reda på detta hos mig själv? Här kan arbetsverktyg identifieras och fördjupas ytterligare, menar de.

Arbetsätt och goda exempel

Nämnden har tre nämndmål som kopplar till läroplansuppdraget. Det första handlar om förskolornas arbete med barns eget skapande och de pedagogiska miljöerna. Det andra om barns utveckling och lärande. Det tredje om att vårdnadshavarna ska vara nöjda med samverkan med förskolan samt att formerna för pedagogisk samverkan mellan förskola och skola stärks.

- Barnen ges möjligheter att uttrycka sig genom många olika uttrycksformer som t.ex. målning, dans, teckning, lera och musik. Ett par enheter har erbjudit personalen utbildning i ateljékunskap. Syftet är att säkerställa en likvärdig grund för alla barn, att öka personalens kunskap inom olika skapandetekniker och material samt hur ateljéer eller skapandestationer kan utformas som en del av den pedagogiska miljön.
- Barnen kommer i kontakt med matematiska begrepp som geometri, mätning och antalsberäkning på det sätt som är naturligt för barn, genom lek. Inom Engelbrekt-Gärdets förskolor exempelvis, får barnen leka mycket med kartonger, pröva och utveckla olika byggnadstekniska och arkitektoniska lösningar för att leken kräver det. Barnen funderar över stadsplanering, förändring och stabilitet/hållfasthet i leken och

undersökandet.

- Ett digitaliseringsnätverk för förskolorna har startat med representation från samtliga enheter. Nätverket har som syfte att öka den digitala kompetensen i förskolan samt förbereda inför införandet av Skolplattformen, en digital plattform för alla Stockholms förskolor och skolor. Införandet på Östermalm sker det tredje kvartalet 2018.
- QR-koder används av flera enheter och avdelningar både gentemot föräldrar men främst för barnen i verksamheten. Flera avdelningar och kök har Instagramkonto för att kunna ge föräldrar kort information om dagens/veckans undervisningstillfällen, lek, lunch och mellanmål.
- Östermalms gemensamma dokument för övergång från förskola till skola används för att skapa likvärdighet för alla barn på Östermalm. I dokumentet finns bland annat information om vad förskolan bör förbereda barnen på inför skolstart.

Rätt till heltid för barn till föräldralediga

Förvaltningen genomförde 2017 två egna mätningar gällande rätt till heltid för barn till föräldralediga, utöver de enkäter som genomfördes centralt. Mätningarna visade att flertalet föräldralediga vars barn tidigare gick på deltid (30 timmar) i och med beslutet valt att utöka vistelsetiden på förskolan. Enheterna tog under hösten 2017 fram risk- och konsekvensanalyser för att kartlägga effekterna av beslutet och för att kunna sätta in rätt åtgärder i form av förstärkning/extra personella resurser. Efter de genomförda mätningarna har vårdnadshavare på en del förskolor signalerat att beslutet om rätt till heltid fått negativa effekter i verksamheten. Det har visat sig att små förskolor har svårare att möta det ökade antalet timmar som reformen medfört. Staden gick under våren ut med en ny enkät. Resultatet av denna mätning visar att andelen barn med nyfödda syskon och heltidsavtal på Östermalm var 93 procent, vilket är den högsta andelen av stadsdelarna. Svarefrekvensen på Östermalm var 48 procent men i staden som helhet endast 16 procent. Fyra kommunala förskolor och fyra fristående förskolor i staden har ingått i en stickprovsundersökning och resultatet av den mätningen indikerar att barns närvaro ökat mest på eftermiddagen medan antalet personal är högst på förmiddagen.

Organisations- och verksamhetsförändringar

Arbetet med att se över förskoleenheterna, såväl geografiskt som organisatoriskt, har fortgått. Engelbrekts och Gärdets förskolor bildar en ny enhet, Engelbrekt-Gärdets förskolor sedan januari 2018. Den uppföljning av organisationsförändringen som gjorts visar att enhetens sjukfrånvaro är lägre än i nämndens övriga enheter alla månader under perioden januari-juni. När det gäller personalomsättning har ingen av de medarbetare som slutat under året uttryckt att missnöje organisationsförändringen varit anledningen till avslutad anställning i enheten/staden. I samband med att enheten vuxit har arbete pågått med att se över både organisation och mötesstruktur. Arbetsplatsträffar kommer att genomföras vid två tillfällen i månaden, för halva enheten i taget med början i augusti 2018. En av de kompetensinsatser som genomförts för all personal i enheten under våren har handlat om barns inflytande i förskolan och vägar till delaktighet i relation till förskolläraernas och barnskötarnas utbildningsuppdrag.

Garantiförskolan Diana som öppnades under våren i Dianagårdens äldreboende (som avvecklades under sommaren), gör det möjligt att erbjuda barn med platsgaranti en förskoleplats. I dagsläget finns 13 inskrivna barn. Det finns möjlighet att utöka till 40 platser. Behovet av garantiplatser kommer även fortsatt vara större än tillgången på ordinarie

förskoleplatser. Detta innebär att förskolan Diana behövs för att kunna erbjuda platser under garantimånaden. Den behöver troligtvis finnas kvar fram till juni 2019. Lokalplanering för kommande förskolor pågår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,3 %			0,3 %	0,3 %	0,3 %	3,0 %	Tertial 2 2018
Analys I snitt per månad lever 32 av stadsdelens 11457 barn i familjer med ekonomiskt bistånd. Stadens snitt är 2,7 procent.								
  Andel förskollärare av totalt antal anställda ♀ (Årsarbetare)	38,1 %	1 %	37 %	38,8 %	41 %	41 %	41 %	Tertial 2 2018
Analys Utfallet ligger under målvärdet. Fyra av sex enheter har en förskollärandel mellan 35-48 procent, de resterande två enheterna ligger mellan 25-30 procent. Detta indikerar att årsmålet på 41 procent kan bli svårt att uppnå. Föregående år var andelen förskollärare 38,8 procent vid årets slut. I dagsläget är det sju av 123 avdelningar som saknar förskollärare.								
  Andel nöjda föräldrar	89 %	88 %	91 %	90 %		90 %	90 %	2018
Analys I årets förskoleundersökning svarar 89 procent av vårdnadshavarna att de är som helhet nöjda med sitt barns förskola. Det är marginellt lägre än föregående år, då motsvarande siffra var 90 procent. Utfallet ligger precis under det högt uppsatta årsmålet på 90 procent.								
  Antal barn per grupp	15,9 barn/avd.			15,6 barn/a vd.	16 st	16	16	Tertial 2 2018
Analys Periodens utfall ligger nära målvärdet och prognosen är att årsmålet uppnås även vid årets slut.								
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9 st			4,9 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 2 2018
Analys Periodens utfall ligger på målvärdet. Prognosen är att årsmålet uppnås vid årets slut.								
  Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten (2-5 år)				94 %		96 %	96 %	2018
Analys Inskrivningsgraden var 93,5 procent per den 29 december 2017 (preliminär uppgift).								
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget				3,6		3,8	3,8	2018
Analys Personalen gör självvärdering (WKI) under hösten. Det är osäkert om förskolorna når det högt uppsatta årsmålet på 3,8. Prognosen bygger på att utfallet 2017 var 3,6.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp tillämpningen av förskolans socioekonomiska tillägg i stadens resursfördelningsmodell samt göra en kartläggning av nuvarande hantering och bedömningar av ansökningar om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen har lämnat in en uppföljning till Stadsledningskontoret av hur tillämpningen av förskolans socioekonomiska tillägg hanteras i stadsdelen.			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna arbeta för att förbättra vägledning inför val av förskoleklass samt revidera riktlinjerna för övergång från förskola till skola i enlighet med skolprogrammet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Implementering av Skolprogrammet pågår i förskolorna.			

Nämndmål:

Barn och unga på Östermalm har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Den höga inskrivningsgraden för barn 2-5 år i förskoleverksamheten bibehålls. Andelen barn som lever i familjer som uppstår ekonomiskt bistånd i stadsdelen ligger fortsatt på en låg nivå.

Analys

Arbetet för att nå målet pågår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 ABC-utbildningar riktade till personal i förskola och skola genomförs med cirka 15-30 deltagare i varje grupp, cirka 30-60 personer sammanlagt.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Två ABC-utbildningar i förskolan har genomförts under året. Personal från både fristående och kommunala förskolor samt från parklekarna deltog, totalt 25 personer. Planering av höstens ABC-grupper för personal och föräldrar pågår. Nytt för våren var en föräldragrupp på dagtid. Utvärderingen visade att denna tidpunkt var uppskattad och därför är en grupp planerad till eftermiddagstid med start i slutet av september. Information om ABC har gått ut i förvaltningens månadsblad i augusti.			
 Ett lokalt uppföljningsprogram för ABC i förskolan tas fram i syfte att vidmakthålla bemötandepinciperna som ABC förespråkar.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Framtagandet av ett lokalt uppföljningsprogram för ABC i förskolan pågår.			
 Information på öppen förskola och månadsannons i lokaltidningen en gång per termin i syfte att öka inskrivningsgraden i förskoleverksamhet för barn 2-5 år.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Planering inför höstens besök på Villagatans öppna förskola om förskoleplats pågår. Information om förskoleplatser kommer även att läggas ut i lokaltidningens månadsannons under hösten, likaså information om allmän förskola.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Samverkan med BVC i syfte att hitta målgruppen för introduktionsförskola.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Kontakt med BVC kommer att tas under hösten.			
 Samverkan med Skarpnäcks förskolor inom CPU-projektet för övningsförskola. Centrum för professionsutveckling, möjliggör ett segregationsbrytande utbyte och samarbete mellan innerstad och ytterstad.	2018-01-01	2018-12-31	
 Åtta ABC-utbildningar riktade till föräldrar genomförs med cirka 12 deltagare i varje grupp, cirka 100 personer sammanlagt.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Hittills under året har sex föräldragrupper med cirka 50 föräldrar genomförts, en tredjedel av deltagarna var män.			

Nämndmål:

Flickor och pojkar utvecklar sina skapande förmågor och kunskaper i en god pedagogisk miljö.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Vårdnadshavarna är fortsatt nöjda med förskolornas arbete med barns eget skapande. Personalens självvärdering visar på hög måluppfyllelse för arbetet med barns eget skapande. Vårdnadshavarna är fortsatt nöjda med förskolornas arbete med de pedagogiska miljöerna. Personalens självvärdering visar på hög måluppfyllelse för arbetet med de pedagogiska miljöerna.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår, se analys under respektive indikator nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nöjda vårdnadshavare gällande barns förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former.	91					91 %		2018
Analys 91 procent av vårdnadshavarna svarade att de är nöjda gällande påståendet <i>Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former (lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama).</i>								
 Andel nöjda vårdnadshavare gällande den pedagogiska miljön.	89					90 %		2018
Analys I årets förskoleundersökning svarar 89 procent av vårdnadshavarna att de är nöjda gällande påståendet <i>Jag upplever att den pedagogiska miljön (material och dess tillgänglighet) på mitt barns förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.</i>								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period	
Utfallet ligger precis under det högt uppsatta målvärdet på 90 procent.									
	Kvalitetsindikatorn, självvärdering utifrån läroplansuppdraget av pedagogisk miljö och material.						3,8		2018
Analys									
Personalen gör självvärdering (WKI) under hösten. Förskolorna förväntas nå det högt uppsatta årsmålet på 3,8. 2017 års självvärdering inom pedagogisk miljö och material var 3,7.									
	Kvalitetsindikatorn, självvärdering utifrån läroplansuppdraget av skapande verksamhet och olika uttrycksformer.						3,8		2018
Analys									
Personalen gör självvärdering (WKI) under hösten. Det är osäkert om förskolorna når det högt uppsatta årsmålet på 3,8, då 2017 års självvärdering inom skapande verksamhet var 3,5.									

Nämndmål:

Flickor och pojkar utvecklar sina språkliga, kommunikativa, matematiska och naturvetenskapliga förmågor och kunskaper

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Vårdnadshavarna är fortsatt nöjda med förskolornas arbete med barns utveckling och lärande. Personalens självvärdering visar på hög måluppfyllelse för arbetet med språk, matematik, naturvetenskap och teknik. Vårdnadshavarnas nöjdhet, och personalens självvärdering, visar att förskolornas kvalitativa användande av digitala verktyg ökar.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår, se kommentarer och analys under respektive indikator och aktiviteterna nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period	
	Andel arbetslag som bedömer sig klara kriteriet för digitalisering på nivå 4 i kvalitetsindikatorn, självvärdering utifrån läroplansuppdraget.						75 %		2018
Analys									
Personalen gör självvärdering (WKI) under hösten. Det är osäkert om förskolorna når det högt uppsatta årsmålet på 75 procent av alla arbetslag som värderar sig på nivå 4 inom området Pedagogisk miljö och material kopplat till digitalisering.									

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nöjda vårdnadshavare gällande barns användande av digitala verktyg/hjälpmedel.	65 %					52 %		2018
Analys								
I årets förskoleundersökning svarar 65 procent av vårdnadshavarna att de är nöjda gällande påståendet <i>Jag upplever att mitt barn använder digitala verktyg/hjälpmedel i sitt lärande</i> . Årsmålet, 52 procent, uppnås därmed med god marginal.								
 Index utveckling och lärande.	85					87		2018
Analys								
Utfallet för index området utveckling och lärande ligger på 85 vilket är under det högt uppsatta målvärdet på 87.								
 Kvalitetsindikatorn, självvärdering utifrån läroplansuppdraget av barns matematiska utveckling.						3,8		2018
Analys								
Personalen gör självvärdering (WKI) under hösten. Det är osäkert om förskolorna når det högt uppsatta årsmålet på 3,8, då utfallet för 2017 års självvärdering inom matematisk utveckling var 3,5.								
 Kvalitetsindikatorn, självvärdering utifrån läroplansuppdraget av barns naturvetenskapliga och tekniska utveckling.						3,8		2018
Analys								
Personalen gör självvärdering (WKI) under hösten. Förskolorna förväntas nå det högt uppsatta årsmålet på 3,8, då utfallet för 2017 års självvärdering inom naturvetenskap och teknik var 3,7.								
 Kvalitetsindikatorn, självvärdering utifrån läroplansuppdraget av barns språkliga och kommunikativa utveckling.						3,8		2018
Analys								
Personalen gör självvärdering (WKI) under hösten. Det är osäkert om förskolorna når det högt uppsatta årsmålet på 3,8, då utfallet för 2017 års självvärdering inom språklig utveckling var 3,5.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En digitaliseringsstrategi för förskolornas arbete med digital kompetens tas fram.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			
Planering för en digitaliseringsstrategi pågår inom förskolornas digitaliseringsnätverk.			
 Ett digitaliseringsnätverk för förskolepersonalen startas.	2018-01-01	2018-12-31	
 Kompetenssatsning för förskolornas ledningssystem i digital kompetens genomförs.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			
Förskolans ledningssystem har deltagit i utbildningen "Ledarskap i digitaliseringens tid" genom LIN Education.			

Nämndmål:

Förskolorna har ett nära och förtroendefullt samarbete med vårdnadshavare och en välfungerande samverkan med skolan

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Vårdnadshavarna är fortsatt nöjda med samverkan med förskolan, upplever att de är delaktiga och har inflytande. Vårdnadshavarna är fortsatt nöjda med förskolornas dokumentation och synliggörande av barns utveckling och lärande. Formerna för pedagogisk samverkan mellan förskola och skola stärks.

Analys

Det förväntade resultatet uppnås endast delvis, se analys under respektive indikator nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Andel nöjda vårdnadshavare gällande delaktighet och inflytande.	82					83 %		2018
Analys								
I årets förskoleundersökning svarar 82 procent av vårdnadshavarna att de är nöjda gällande påståendet <i>Jag har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten (genom utvecklingssamtal, föräldramöten och andra forum)</i> . Utfallet ligger precis under det högt uppsatta målvärdet på 83 procent.								
◆ Andel nöjda vårdnadshavare gällande dokumentation och synliggörande av barns utveckling och lärande.	76					80 %		2018
Analys								
I årets förskoleundersökning svarar 76 procent av vårdnadshavarna att de är nöjda gällande påståendet <i>Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs</i> . Det uppsatta målvärdet på 80 procent, uppnås därmed inte.								
◆ Index samverkan med hemmet.	85					87		2018
Analys								
Utfallet för indexområdet samverkan med hemmet ligger på 85, det högt uppsatta målvärdet på 87 uppnås därmed inte.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

● Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall för perioden samt prognostiserade utfall för året för kommunfullmäktiges indikatorer. Resultaten tyder på att barn och unga som är i

behov av stöd får individuellt anpassade insatser som ger ett långsiktigt resultat och att behovet av återaktualisering minskat sedan föregående år. Andelen insatser inom vuxna missbruk som avslutas enligt plan är fortsatt hög. Brukarnas synpunkter tas tillvara och möjligheterna till delaktighet ökar. Ytterligare utvecklingsarbete inom brukarmedverkan har påbörjats i form av projekt.

Arbetsätt och goda exempel

- En del i ungdomsmottagningens förebyggande arbete har varit att ta emot 12 grupper med högstadiееlever samt fortsatt samarbete med enheten för ensamkommande inom Kungsholmens stadsdelsförvaltning.
- Hittills i år har 532 ungdomar besökt ungdomsmottagningens kuratorer, varav 85 procent flickor och 15 procent pojkar. Det har varit en liten ökning av antalet pojkar. Mottagningens medicinska personal har under perioden tagit emot 1732 ungdomar varav 91 procent flickor och 9 procent pojkar. Enheten fortsätter att utreda möjligheten att starta en särskild POP-mottagning, penis- och pungmottagning.
- Ungdomsmottagningen erbjuder ACT-grupper för ungdomar som upplever att de är stressade, metoden ger dem verktyg att hantera stress och främja hälsa. ACT är en evidensbaserad terapimetod och utgör en del av ungdomsmottagningens arbete mot psykisk ohälsa.
- Familjeenheten samarbetar med BVC-mottagningar i stadsdelen för att tidigt uppmärksamma behov av råd och stöd.
- En föräldrakväll på temat "Grattis du har en tonåring" har anordnats tillsammans med Kungsholmen och Norrmalms stadsdelsförvaltningar. Temat var hot, våld och sexuella trakasserier på sociala medier samt pornografi. Polisen, fältassistenter, civilsamhälle och ungdomsmottagningen medverkade och hade dialog med föräldrar.
- En brukarstyrd brukarrevision har genomförts inom socialpsykiatrin. Resultatet presenterades av revisorerna för hela vuxenenheten på en planeringsdag i april. Den visade bland annat att klienterna är nöjda med bemötande och tillgänglighet. Ett utvecklingsområde är tydlighet kring rättigheter, exempelvis vilka insatser man har möjlighet att ansöka om, hur man överklagar beslut och till vem och hur man framför klagomål. Enheten arbetar nu vidare utifrån resultaten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom loF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	82,3 %	80 %	85,2 %	70,5 %	84 %	84 %	84 %	Tertial 2 2018
Analys Resultatet ligger nära årsmålet och har förbättrats avsevärt i förhållande till föregående år. Andelen flickor som inte återaktualiserats är något högre än andelen pojkar (23 av 27 flickor respektive 28 av 35 pojkar). Både pojkar och flickor i åldern 13-19 år som återaktualiserats har ofta neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa. Resultaten kommer fortsatt att följas upp och analyseras vidare. Målet bedöms uppnås under året.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri				25,78		25 %	25 %	2018
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	69 %	63,2 %	80 %	56 %	70 %	40 %	37 %	Tertial 2 2018
Analys								
69 procent, motsvarande 20 av 29 ärenden, har avslutats enligt plan. Stadens snitt är 48,6 procent. Kvinnornas insatser avslutades enligt plan i större utsträckning än männens; 8 av 10 kvinnor och 12 av 19 män. Utfallet mellan könen har varierat sedan statistiken könsuppdelades. Det begränsade underlaget gör att det inte går att dra några långtgående slutsatser kring varför det under perioden varit en större andel kvinnor vars insatser avslutats enligt plan.								
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes				80 %		80 %	80 %	2018
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol				46 %		60 %	60 %	2018
Analys								
Indikatorn mäts genom Stockholmsenkäten och resultaten för 2018 väntas under hösten. Nämndens årsmål fordrar en förbättring av tidigare resultat med 14 procent.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika				87 %		91 %	91 %	2018
Analys								
Indikatorn mäts genom Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Resultat för 2018 väntas under hösten.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak				80 %		90 %	90 %	2018
Analys								
Indikatorn mäts genom Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Resultat för 2018 väntas till hösten.								
  Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden				41 %		26 %	26 %	2018
  Antal hemlösa				72 st		66 st	tas fram av nämnden	2018
Analys								
Stadens mätning görs under hösten 2018 och resultatet kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla och implementera former för det sociala stödet till nyanlända	2018-01-01	2018-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och stadens ungdomsmottagningar genomföra en särskild satsning på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Utbildningsförvaltningen/ Stockholms skolors ungdomsmottagning har fått uppdraget och arbetet kommer att genomföras under hösten.			
  Stadsdelsnämnderna ska implementera rutiner för att säkerställa att hänsyn tas till barnperspektivet i ärenden där en förälder/vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En lokal barnrättssamordnare är utsedd vilken dels kommer att samverka med socialförvaltningen gällande implementeringen av stadens program för barnets rättigheter i Stockholms stad, dels samordna och följa upp förvaltningens arbete. För ytterligare beskrivning se rubriken <i>Arbetsätt och goda exempel</i> under mål 4.4.			
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa stödet till barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden, exempelvis genom att tillhandahålla särskilda bo-lotsar som ger stöd i bostadssökande och genom kompensatoriska åtgärder riktade till barnen	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Försörjningsstödsenheten har en särskild bolots som träffar personer som är bostadslösa eller riskerar bostadslöshet för att stötta dem att själv skaffa en bostad. Prioriterade grupper är barnfamiljer och personer som bedöms ha behov av stöd att söka bostad på egen hand.			
  Stadsdelsnämnderna ska öka delaktigheten för målgruppen inom socialpsykiatri genom att stödja brukarorganisationernas deltagande i brukarråd och brukarrevisorer	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Vuxenheten genomförde en brukarstyrd brukarrevisorer under våren 2018. Enheten arbetar vidare med resultatet under verksamhetsåret. Vuxenheten har sedan 2016 haft en peer-support anställd och ytterligare en anställdes under sommaren. Träffverksamheten Startpunkten har beviljats utvecklingsmedel till en förstudie med syfte att stärka brukarmedverkan och en projektledare har anställts från NSPH (Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa). Projektet planerar dels att inrätta ett brukarråd och starta studiecirkel, dels göra studiebesök till verksamheter som är brukarstyrda.			

Nämndmål:

Invånarna i stadsdelsområdet lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Brukarnas synpunkter tas tillvara och möjligheterna till delaktighet utökas. Barn och unga som är i behov av stöd ges individuellt anpassade insatser som ger ett långsiktigt resultat, och behovet av återaktualisering minskar. Andelen insatser inom vuxna missbruk som avslutas enligt plan ökar. Personer som har beviljats stöd inom socialpsykiatri är nöjda med utredningen och insatserna leder till ökad självständighet. Hemlösheten minskar och andelen som haft försökslägenhet som övergått till eget kontrakt ökar.

Analys

Arbetet fortgår enligt plan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra en brukarstyrd brukarrevision inom socialpsykiatri	2018-01-01	2018-12-31	
 Se över möjligheten att tillsammans med Kungsholmens och Norrmalms stadsdelsnämnder gemensamt erbjuda samhällsvägledning och socialt stöd till anvisade nyanlända.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			
En överenskommelse har slutits och avser nyanlända mellan 18-64 år som är folkbokförda inom ovanstående stadsdelar. Socialt stöd är samlokaliserat och organiserat till Norrmalms stadsdelsförvaltning.			

Nämndmål:

Tidiga insatser och förebyggande arbete prioriteras

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen ungdomar som uppger att de inte använder alkohol, narkotika och tobak ökar. Andelen flickor respektive pojkar som besökt kurator på ungdomsmottagningen och upplever att de fått ett bra stöd ökar. Andelen flickor i åk 9 som upplever att de ofta är ledsna eller deppiga utan att veta varför minskar.

Analys

Prognosen är att målet uppfylls. Bedömningen baseras på tidigare resultat samt genomförda aktiviteter. Under 2018 kommer förvaltningen se över andra indikatorer då landstingets patientenkät, varifrån flera resultat tidigare har hämtats, inte genomförs med regelbundenhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel flickor som besökt ungdomsmottagningen och upplever att de fått ett bra stöd.						90		2018
Analys								
Resultaten hämtas från landstingets patientenkät. Senaste resultatet redovisades 2016. Ingen enkät kommer att genomföras under 2018.								
 Andel pojkar som besökt ungdomsmottagningen och upplever att de fått ett bra stöd						90		2018
Analys								
Resultaten hämtas från landstingets patientenkät. Senaste resultatet redovisades 2016. Ingen enkät kommer att genomföras under 2018.								
 Andelen flickor i åk 9 som upplever att de ofta är ledsna eller deppiga utan att veta varför				34		30		2018
Analys								
Indikatorn mäts genom en fråga i Stockholmsenkäten, som redovisas under hösten. Resultatet 2016 var 34 procent (av 156 svarande). Stadens snitt var då 38 procent. Under de senaste två åren har ungdomsmottagningen anställt ytterligare en kurator för medel från "Uppdrag Psykisk Hälsa" för att möta behovet av samtalsstöd.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anordna en föreläsning för föräldravandrare som handlar om ungdomar, alkohol, narkotika och ungdomars självbild	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Temakvällen hölls under vårterminen. Föräldravandringarna kommer under hösten även att erbjudas informationskväll om Stockholmsenkätens resultat.			
 Vid terminsstart erbjuda en presentation av metoden "Effekt" till skolorna i stadsdelsområdet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Stadsdelens skolor har fått erbjudande om Effekt och några skolor har meddelat intresse.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande fullmäktiges indikatorer samt underliggande två nämndmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter. Östermalms resultat i medborgarundersökningen 2017, då 84 procent upplevde sig trygga, är 13 procentenheter högre än genomsnittet för staden totalt. En något lägre andel kvinnor (82 procent) än män (85 procent) upplevde stadsdelsområdet som tryggt. Skillnaden mellan könen är inte statistiskt säkerställd men trolig, då skillnader i trygghetsupplevelse mellan könen återfinns även i övriga staden och riket. Nämnden genomför trygghetshöjande åtgärder som förväntas öka den upplevda tryggheten för båda könen.

Nämnden vidtar även åtgärder för att möta det ökade behovet av tillgängliga, trygga, pedagogiska och hållbara parker och lekmiljöer. I juni antog stadsdelsnämnden den nya parkplanen för Östermalm, som anger strategier och mål för utveckling av stadsdelsnämndsområdets parker och gröna gaturum.

Förnyelsearbetet av Olaus Petriparkens lekplats och stadsodling blev klart i början av juni. Invigning äger rum den 21 september. Upprustningen av Tessinparkens norra del och förstärkningen av den biologiska spridningskorridoren blev klar i juni. Under sommaren har gångsystemet i parkens södra delar förbättrats. En första etapp av upprustningen av Humlanhusets utemiljö färdigställdes under sommaren. Anläggandet av Sportfältets lekplats följer tidplanen och färdigställs under senhösten.

Förvaltningen deltar i exploateringskontorets arbete med planering och anläggning av nya parker och gatuplanteringar i Norra Djurgårdsstaden. I takt med att parker och gatuplanteringar slutbesiktigas och godkänns tar stadsdelsförvaltningen över driften. Under perioden 1 maj till 31 augusti har förvaltningen tagit över driften av delar av Hästhagsparken i Hjorthagen. Enligt tidigare nämndbeslut pågår under året en utredning om att driva en mindre del av parkskötsel i egen regi. Förvaltningen kommer att återkomma till nämnden med ett beslutsunderlag.

Sommarens extrema väder med höga temperaturer har påverkat verksamheten på flera sätt. Gräsmattor och planteringar har lidit brist på vatten. Det har inte funnits resurser till att vattna

de många gräsmattorna och planteringar har torkat. De långsiktiga effekterna av torkan visar sig först under nästa år, då kan man se vilka växter som har överlevt torkan och vintern. Troligtvis kommer en hel del växtmaterial få bytas ut under 2019 och renoveringar av gräsmattorna med nysådd kommer att bli mer omfattande än under ett väderleksmässigt normalt år. I samband med att Länsstyrelsen införde eldnings- och grillningsförbud i länet stängdes de grillar som förvaltningen tillhandahåller. Informationsskyltar om det rådande eldnings- och grillningsförbudet sattes upp där det brukar grillas.

Arbetsätt och goda exempel

- Preventionsenhetens fältgrupp har deltagit i planering och genomförande av ungdomsfestivalen ”We Are Sthlm”.
- Förvaltningen har även denna sommar haft landskapsarkitektstudenter som arbetat under ordinarie landskapsarkitekters och parkingenjörers semestrar med att hantera frågor i synpunktsportalen, besöka parkerna och hantera de frågor som uppkommer. Insatsen har varit lyckad, bland annat genom korta svarstider i synpunktsportalen samt snabba åtgärder på uppkomna situationer.
- För att öka kvaliteten på parkskötseln och den upplevda tryggheten i parkerna har totalt 30 ungdomar erbjudits feriearbete ute i parkerna på Östermalm. De har plockat skräp och hållit ordning främst på Karlavägen och i Humlegården.
- För andra sommaren i följd har förvaltningen byggt en pop-up-park på Valhallavägen vid Fältöversten. Den har anlagts i samarbete med trafikkontoret och öppnades i mitten av juni och stängs sista september.
- Sommarens torra väder medförde foderbrist. Förvaltningen erbjöd därför bönder som behöver foder att slå gräset på Kaknäsängar för att använda gräset till sina djur.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor 				84 %		85 %	76 %	2018
Analys Indikatorn mäts via medborgarundersökningen. Prognosen för 2018 är osäker, inte minst med tanke på den statistiska osäkerhet som omgärdar medborgarundersökningen på grund av ett litet urval per stadsdel samt de senaste årens låga svarsfrekvens. Det finns ett flertal faktorer som kan komma att påverka invånarnas trygghetsupplevelse, både negativt och positivt. Samtidigt genomförs trygghetsåtgärder både lokalt och centralt som bör ha en positiv påverkan.								
  Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat 				69 %		70 %	70 %	2018
Analys Även denna indikator mäts via medborgarundersökningen.								
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden 				67 %		70 %	70 %	2018
Analys Även denna indikator mäts via medborgarundersökningen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna verka för ökad trygghet i stadens utemiljöer med fokus på situationell brottsprevention	2018-01-01	2018-12-31	
  Kommunstyrelsen ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp och förvalta de lokala samverkansöverenskommelserna med polisen	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen träffade i maj polisområdeschefen och kommunpolisen för avstämning och uppföljning av den lokala samverkansöverenskommelsen. Den har därefter förlängts med 2 år.			
  Trafiknämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna, verka för en tryggare utemiljö genom exempelvis förbättrad belysning, parkmöbler och genom att hantera växtlighet i det offentliga rummet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys I samband med tertialrapport 1 sökte nämnden särskilda centrala trygghetsmedel för förbättrad belysning på fotbollsplanerna i Humlegården, Gustav Adolfsparken, Tessinparken och för förbättrad belysning kring Humlanhuset. Förvaltningen beviljades inte de sökta investeringsmedlen. I Humlegården kommer trots det belysningsåtgärder för att stärka tryggheten att utföras enligt framtaget åtgärdsprogram.			

Nämndmål:

Flickor och pojkar, kvinnor och män känner sig trygga och säkra när de vistas i Östermalms stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Trygghetshöjande åtgärder vidtas för att minska oro och utsatthet. Andelen invånare som upplever Östermalms stadsdelsområde som tryggt ökar jämfört med föregående år.

Analys

Arbete för att nå det förväntade resultatet pågår men prognosen är osäker, se analys under indikatorn samt kommentarer under aktiviteterna nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare som känner sig trygga i parker och grönområden						72 %		2018
Analys Mäts via medborgarundersökningen. 2017 var resultatet 67, könsuppdelad statistik saknas. Nämnden har sökt men inte beviljats särskilda centrala trygghetsmedel för att kunna förbättra belysning m.m., vilket medför att åtgärder inte kan genomföras i den omfattning nämnden hoppats på. Därav den försiktiga prognosen gällande måluppfyllelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra en krisövning som planeras i samråd med SLK	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Ett gemensamt utbildningsseminarium för innerstadsstadsdelarnas krisledning och operativa ledare om krisstödsuppdraget, krisledning och psykologiskt och socialt stöd vid en allvarlig händelse i Stockholms län genomfördes i slutet av augusti. Detta kommer att följas av en gemensam krisövning i november.			
 Genomföra trygghetsvandringar	2018-01-01	2018-12-31	
Analys I juni anordnade förvaltningen och polisen en trygghetsvandring i Norra Djurgårdsstaden som genomfördes tillsammans med boenderepresentanter och näringsidkare.			
 Identifiera platser i parkerna som upplevs som otrygga utifrån synpunktsportalen och genomföra åtgärder mot detta	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet kommer att genomföras under hösten.			
 Inventera förskolegårdar utifrån trygghetsaspekter som belysning m.m.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet pågår. Förvaltningen arbetar utifrån en treårsplan. En del sker i samarbete med SISAB, som kommer att göra vissa upprustningar, och redan har gjort inventering av belysning som ska förstärkas under året.			

Nämndmål:

Parker och grönområden är vackra, välskötta och välkomnande för alla

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Uppföljning av entreprenören och medborgarundersökningen visar att kvaliteten på skötseln och renhållningen i Östermalms parker och grönområden har ökat jämfört med föregående år. Invånarna på Östermalm anser att det finns möjlighet till både aktiviteter och rekreation i stadsdelsområdets parker.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare i stadsdelsområdet som anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och grönområden						94 %		2018
Analys Mäts via medborgarundersökningen.								
 Andel invånare i stadsdelsområdet som anser att det finns goda möjligheter till picknic, lugn och ro i parker och grönområden						96 %		2018
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
Mäts via medborgarundersökningen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anställa feriearbetande ungdomar som är stationerade i någon av de större parkerna i syfte att öka kvalitén på parkskötseln	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Då parklekarna på Östermalm redan tog emot många feriearbetande ungdomar blev det svårt för dem att ta emot ytterligare ungdomar. Därför fördubblade förvaltningen istället antalet feriearbetande ungdomar hos parkentreprenören från 30 till 60 under sommarsäsongen.			
 Genomföra en informationskampanj tillsammans med trafikkontoret kring renhållning i parkerna och 24-timmarsgarantin	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen har i månadsannonsen informerat om renhållning för att tydliggöra stadens 24-timmars garanti. Under året planerar förvaltningen även att samarbeta med trafikkontoret gällande kommunikationsinsatser om miljösmapta skräpkorgar och källsorteringskärl.			
 Genomföra slyröjning utifrån de slyröjningsplaner som tagits fram för Hjorthagsskogen, Kaknässkogen och Ekshagen	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Slyröjning i Kaknässkogen skedde i april, slyröjning i Hjorthagsskogen och Ekshagen kommer att genomföras under hösten.			
 Genomföra åtgärder utifrån den trädvårdsplan som tagits fram för Stureparken	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En trädplan för Stureparken färdigställdes i mars. Åtgärder genomförs under hösten.			
 Ökad samverkan med trafikkontoret kring gatuplanteringar i syfte att öka kvalitén på dessa	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen har påtalat behovet av investeringar i gatuplanteringar för trafikkontoret. Dialog och åtgärder fortsätter under hösten.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. Förvaltningen deltar i stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets utveckling av Östermalms stadsdelsområde med fokus på Norra Djurgårdsstaden och bevakar att invånarnas behov av förskolor, specialbostäder och parker tillgodoses tidigt i stadsplaneringen. Förvaltningen bevakar även att jämställdhetsperspektivet finns med i planeringen. Ur ett jämställdhetsperspektiv är det exempelvis av stor vikt att planera för trygga miljöer, där varken kvinnor eller män hämmas av upplevd otrygghet.

Arbetsätt och goda exempel

- PM Norra Djurgårdsstaden, som beskriver nämndens behov av och önskemål om verksamheter i området, uppdaterades i samband med flerårsprogrammet.
- I samarbete med exploateringskontoret har ett nytt introduktionsmaterial om Norra Djurgårdsstaden tagits fram som skickats ut till nyinflyttade i området. Materialet kommer fortsätta skickas ut i takt med att allt fler flyttar in i området.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			6		0	tas fram av nämnden	2018
Analys Ingen bostad med särskild service färdigställs under året. Ytterligare LSS-bostäder är planerade i senare etapper i Norra Djurgårdsstaden.								

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en aktiv part i stadsutvecklingen och invånarnas behov av nämndens verksamheter beaktas tidigt i stadsplaneringen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utbyggnaden av bostäder och service sker i snabb takt i Norra Djurgårdsstaden. De nya invånarna välkomnas och får kännedom om stadsdelens hållbarhetsprofil och hur de kan bidra till att upprätthålla såväl miljömässig som social hållbarhet. I området finns förskolor, bostäder med särskild service och äldreboenden i tillräcklig omfattning.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra två temakvällar i Norra Djurgårdsstaden med fokus på hållbarhetsfrågor.	2018-01-01	2018-12-31	
 Ta fram en plan för att möta behovet av särskilt boende för personer med funktionsnedsättning.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Socialnämnden har uppdraget att i samråd med stadsdelsförvaltningarna samordna planeringen av gruppboende. En årlig boendeplan ska tas fram av socialnämnden som underlag till kommunstyrelsen för vägledning gällande stadens utbyggnad av dessa bostäder. Förvaltningen inväntar kommande vägledning hur boendeplanerna ska utformas.			
 Ta fram förslag på frågor till Boendeenkäten Norra Djurgårdsstaden som kopplar till social hållbarhet.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Fokusgruppen Leva och bo som förvaltningen leder kommer att ta fram nya förslag till frågor inför nästa utskick av undersökningen.			
 Ta fram koncept för introduktion av nyinflyttade i Norra	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Djurgårdsstaden.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

● Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. Invånare, besökare och brukare erbjuds ett rikt och attraktivt utbud av aktiviteter och mötesplatser som är anpassade utifrån målgruppernas behov och förutsättningar. Stadsdelens parker och grönområden utvecklas för att kunna användas året om. Aktiviteter skapas för både pojkar och flickor, kvinnor och män. Forskning visar bland annat att flickor blir mer stillastående än pojkar när friytetillgången är liten. Förvaltningen bevakar därför att parktillgången blir tillräckligt stor och att mångfunktionella ytor planeras vid upprustning av befintliga parker och vid utvecklingen av nya. Det är viktigt att utforma parkerna så att de ger förutsättningar för ett jämställt nyttjande för alla åldrar.

Arbetsätt och goda exempel

- Vid Humlanhuset har ett nytt utomhusgym anlagts och bollplanen kommer att få nytt konstgräs under hösten. Som följd av att förvaltningen inte tilläts föra över investeringsmedel från 2017 till upprustningen av Humlanhusets utemiljö kommer upprustningen av basketplanen att ske först 2019. Ungdomsparken startade i april. De tre första månaderna (april-juni) märktes liten procentuell ökning av andelen flickor som besöker verksamheten, vilket antas hänga samman med att det nya utegymmet blev klart i mitten av juli.
- På en yta där det tidigare stod tillfälliga skolpaviljonger i Gustav Adolfsparken anläggs en aktivitetsyta med konstgräs, som förväntas minska slitaget på naturgräsytorerna i parken.
- Parklekarna höll fram till vecka 31 öppet 333 timmar mer än planerat, tack vare de extra medel verksamheten fått för sommarverksamhet. Två parklekar kunde hållas öppna under sommaren, dessutom hade ungdomsparken öppet sju dagar i veckan mot planerade fem och öppethållandet under helger i Humlegården förlängdes. Besöksantalet minskade emellertid jämfört med 2017. Den långa kalla vintern som följdes av en oerhört varm sommar bedöms vara orsaken till minskningen.
- I årets ordinarie kolloverksamhet deltog 206 barn och unga, 87 pojkar och 119 flickor. Detta är en ökning med 4,5 procent jämfört med år 2017.
- Humlanhuset har haft öppet 77 kvällar med 905 besökare, varav 76 procent pojkar och 24 procent tjejer. Under sommaren har ett ökat antal besökare från ungdomsparken kommit in för att delta i aktiviteter.
- Biståndsbedömare på stöd- och serviceenheten informerar om stadens erbjudanden om gratis kultur- och fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Boendena har särskilda fritidsombud som informerar om pågående aktiviteter i staden.
- Socialpsykiatrin erbjuder kultur- och friskvårdsaktiviteter på stödboende och

träfflokal.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter 				76,8 %		79 %	79 %	2018
Analys Prognosen baseras på föregående års resultat. Nämnden kan endast påverka utfallet i viss mån, då en mindre del av nämndens verksamhet vänder sig till målgruppen.								

Nämndmål:

Barn, ungdomar och äldre ska erbjudas ett rikt utbud av fritidsaktiviteter som är tillgängligt för alla oavsett behov och förutsättningar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånare, besökare och brukare erbjuds ett rikt och attraktivt utbud av aktiviteter och mötesplatser som är anpassade utifrån målgruppernas behov och förutsättningar. Andelen invånare som upplever att det finns goda möjligheter till spontanidrott och antalet besökare i nämndens öppna fritidsverksamheter ökar.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare i stadsdelen som är nöjda med möjligheterna att spontanidrotta (motionera/idrotta utan ledare/tränare)				85		88		2018
Analys Mäts via medborgarundersökningen. 2017 var resultatet 85 procent. 88 procent av kvinnorna och 82 av männen var nöjda. Skillnaden mellan könen är inte statistiskt säkerställd.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjudna vård- och omsorgsboenden möjlighet att låna en duo-cykel under en begränsad period	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen har under två veckor i sommar hyrt in en duo-cykel som varit placerad på Kattrumpstullens vård- och omsorgsboende. Cykeln har använts flitigt och omkring 10 brukare har dagligen varit ute på cykeltur. Aktiviteten har varit mycket uppskattad.			
 Införa fritidslotsar som ska lotsa ungdomar i stadsdelen till sport och kultur.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Fritidslotsens arbete fortgår och uppdraget är under utveckling. Fritidslotsen har besökt tre skolor för att marknadsföra verksamheten.			
 Se över möjligheten att anordna ledarledda aktiviteter/träningspass i anslutning till något av stadsdelens utegym.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Utegygmet i Tessinparkens norra del är anpassat för seniorer med speciella redskap för styrke- och balansträning. Sedan början av maj och under hela sommaren har det funnits en person tillgänglig vid utegymmet varje onsdag.			
 Ta fram en plan för hur parkerna kan bli mer levande på vintern.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Utredningsarbete pågår och planen kommer att tas upp för beslut i stadsdelsnämnden innan årsskiftet.			
 Utveckla befintligt inomhusgym på Rio vård- och omsorgsboende.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under året har en lokal på tredje våningen iordningsställt och numera anordnas tre ledarledda gymnastikpass per vecka. Det finns även tillgång till lättare träningsredskap som vikter och mattor. Gymnastikpassen är välbesökta av såväl kvinnor som män och besökarna har möjlighet att komma med förslag på hur träningslokalen kan utvecklas framgent.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. Kulturupplevelser och eget skapande erbjuds inom nämndens alla verksamhetsområden. Föreningsstödet bidrar till att öka antalet aktiviteter för personer med funktionsnedsättning samt stärker förutsättningarna för det lokala kulturlivet, amatörkultur och generationsöverskridande verksamheter.

Arbetsätt och goda exempel

- Förskolornas kulturombud och fritidsledare från Humlanhuset har fått utbildning om digitala medel för att kunna skapa konstnärliga filmer. Framtagandet och det färdiga resultatet erbjuder barnen och ungdomarna möjlighet till eget skapande och kulturupplevelser.
- Under vårterminen genomfördes totalt 33 stycken dockteaterföreställningar i parklekarna. Besökarna kom främst från förskolor och fritids men även ett tiotal föreställningar riktade till våra privata besökare erbjöds. Utöver det genomfördes ett stort antal improvisationer och dockvisningar. Under vårterminen var det öppet sex lördagar med olika aktiviteter i Gustav Adolfs och Tessinparkens parklekar. Programmen varierade med bland annat ponnyridning, hantverk och clownföreställning. Till detta ska läggas de ordinarie kulturverksamheterna, såsom dans och rytmik i Tessinparken, vinterfesten med eldshow och nationaldagsfirandet i

Humlegården i samarbete med Kulturskolan, samt midsommardansen i alla tre parklekarna.

- Humlanhuset har erbjudit kulturaktiviteter såsom musikstudio, dans och besök från biblioteket.
- En grupp med boende i socialpsykiatriens stödboenden bildades för att närvara och tycka till när konst från Stockholms stadsmuseum skulle hängas upp.
- Inom äldreomsorgens öppna träffpunkter samt vård- och omsorgsboenden anordnas kulturprogram med musikframträdanden av professionella artister ur Kultur i vårdens program, livemusik med dans för verksamhetens gäster och skapande verksamheter såsom måleri.
- Förvaltningen har i samarbete med kulturförvaltningen och trafikkontoret genomfört ett sommarjobsprojekt. 15 ungdomar anställdes för att tillsammans med pedagoger från kulturförvaltningen skapa två konstverk på bropelarna till den bro som går över Valhallavägen, mellan Fältöversten och Tessinparken. Genom projektet har invånarnas önskemål, som inhämtades under sommaren 2017, tagits omhand. Platsen har lyfts genom konst, samtidigt som projektet medfört att ungdomar från stadsdelen fått vara medskapande i den offentliga miljön.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter				71,8 %		74 %	74 %	2018
Analys Prognosen baseras på föregående års resultat. Nämnden kan endast påverka utfallet i viss mån, då en avgränsad del av nämndens verksamhet vänder sig till målgruppen.								

Nämndmål:

Alla ska, oavsett förutsättningar, ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Kulturupplevelser och eget skapande erbjuds inom nämndens alla verksamhetsområden. Föreningsstödet bidrar till att öka antalet aktiviteter för personer med funktionsnedsättning samt stärker förutsättningarna för det lokala kulturlivet, amatörkultur och generationsöverskridande verksamheter.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	I samarbete med kulturnämnden undersöka möjligheter för etablering av lokala kulturhus	2018-01-01	2018-12-31	
	Analys Kulturnämnden samarbetar med fyra stadsdelsförvaltningar gällande lokala kulturhus och har för 2018 inte budget för fler åtaganden och därmed inte möjlighet till samarbete med Östermalm. Östermalms stadsdelsnämnd har dock genom föreningsstödet stärkt det lokala kulturlivet genom att vid ansökningsperiod 1 prioritera stöd till föreningarna C.off, Folkkulturcentrum och Östermalms föreningsråd. De två förstnämnda är arrangörer av kulturprogram och samtliga tre tillhandahåller föreningslivet möjlighet att hyra repetitions- och scenlokaler. På så vis främjar nämnden tre lokala mötesplatser för kultur med ett likvärdigt innehåll som "lokala kulturhus".			
✓	I samverkan med Parkteatern firas Marionetteatern 60 år, med föreställningar och workshops i parkleken	2018-01-01	2018-12-31	
	Analys I samverkan med Parkteatern har "Parklekens Marionettvagn" under perioden 9 -13 juni spelat föreställningar i Humlegårdens parklek och erbjudit workshops i Gustav Adolfs parklek. Under perioden juni till augusti att turnerade vagnen runt i staden.			
✓	Implementering av nämndens nya regelverk för föreningsstöd inklusive anpassad beredningsprocess	2018-01-01	2018-12-31	
	Analys Det nya regelverket implementerades i samband med ansökningsperiod 1 och 2. Det har möjliggjort en större tydlighet i beslut, då ansökningstillfällena har begränsats till två perioder och två nämndärenden.			
✓	Kulturombud inom nämndens verksamheter kompetensutvecklas inom området kulturupplevelser och eget skapande.	2018-01-01	2018-12-31	
	Analys Förskolornas kulturombud och fritidsledare från Humlanhuset har under perioden kompetensutvecklats om digitala medel för att kunna skapa konstnärliga filmer.			
▶	Ta fram en lokal kulturplan för nämndens verksamheter för att säkra interna rutiner och ett strategiskt kulturarbete inom nämndens verksamhetsområden.	2018-01-01	2018-12-31	
	Analys Arbetet är påbörjat och kommer att färdigställas under hösten.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

● Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måloppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande fullmäktiges indikatorer och underliggande nämndmålen med tillhörande indikatorer och aktiviteter. Resultaten från äldreomsorgens brukarundersökningar kommer under hösten och kommer att rapporteras i verksamhetsberättelsen.

Kvinnor och män ska få en rättssäker och jämställd biståndsbedömning, oavsett kön. Kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att få sina behov tillgodosedda och förvaltningen arbetar strukturerat för att säkerställa att brukarna får en likvärdig vård och omsorg. I äldreomsorgens årsrapport 2017 framgår att Östermalm är den stadsdel i Stockholms stad som har den högsta medelåldern bland äldre: 85 år i ordinärt boende och 88 år på vård- och omsorgsboende. På Östermalm är mer än 60 procent av omsorgstagarna 85 år och äldre. 73,4

procent av omsorgstagarna är kvinnor, vilket är högre än genomsnittet i staden där siffran är 70,9 procent. Kvinnor lever längre än män och behovet av vård och omsorg ökar med stigande ålder.

Verksamhetsförändringar

Arbetet med övertagandet av Kampementets vård- och omsorgsboende har fortsatt under våren och sommaren. Rekrytering av chefer, sjuksköterskor samt omvårdnadspersonal har upptagit mycket tid. Boendets nya enhetschef tillträdde sin tjänst i slutet av juli. Återkoppling från brukare och anhöriga tyder på att övergången genomfördes på ett kvalitativt sätt.

Verksamheten på Dianagårdens vård- och omsorgsboende har avvecklats. Den sista personen flyttade ut från boendet i mitten av augusti. Personal från boendet har flyttat till andra enheter inom äldreomsorgen på Östermalm, framförallt på Kampementets vård- och omsorgsboende samt hemtjänsten.

Under perioden har det förberedande arbetet inför övertagandet av Rio vård- och omsorgsboende den 1 november inletts. En projektledare har utsetts som ansvarar för att driva och samordna arbetet. Enhetschefen för boendet anställdes i mars och har sedan augusti fokuserat helt på övertagandet.

Goda exempel

- Äldreomsorgen har under våren och sommaren visat prov på stor samarbetsförmåga. Enheterna har samverkat över de organisatoriska gränserna för att lösa utmaningar och olika typer av uppkomna situationer vid de verksamhetsförändringar som skett.
- Under sommaren öppnade en ny träffpunkt/aktivitetscenter på Kattrumpstullen för alla seniorer på Östermalm, som erbjuder ipadcafé, gymnastik och balansträning m.m.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen 				67 %		72 %	72 %	2018
Analys Indikatorn följs upp i Socialstyrelsens brukarundersökning och resultatet presenteras senare i år. Nämnden hade inte full måluppfyllelse 2017 trots att mat och måltidssituationen var ett prioriterat utvecklingsområde. Upphandling av matleverantör till Rio vård- och omsorgsboende blev klar i slutet av augusti. Förvaltningens dietist var med i framtagandet av kravspecifikation för att säkerställa kvaliteten utifrån de riktlinjer som finns på området samt utifrån de äldres behov. När Rio vård- och omsorgsboende övergår i egen regi kommer ett strukturerat arbete att starta för att engagera medarbetarna samt höja deras kunskap på området. Den upphandlade matleverantören ska utbilda boendets personal på plats och enhetschefen kommer att ta fram en handlingsplan med prioriterade områden kopplat till mat och måltidssituationen. Målet är att arbeta fram ett koncept som ska öka både trivsel och kvalitet. Kampementets vård- och omsorgsboende har kvar den matleverantör som tidigare levererat mat till boendet, men kommer den 1 november att byta leverantör då boendet ingår i den upphandling som genomförts till Rio. Byte av matleverantör kommer att medföra nya rutiner och arbetssätt för att öka kvaliteten för de boende.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra 				56 %		56 %	56 %	2018
Analys Indikatorn följs upp i Socialstyrelsens brukarundersökning och resultatet presenteras senare i år. Nämnden klarade målet								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
2017.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen				85 %		88 %	85 %	2018
Analys Indikatorn följs upp i Socialstyrelsens brukarundersökning och resultatet presenteras senare i år.								
  Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen				88 %		87 %	84 %	2018
Analys Indikatorn följs upp i Socialstyrelsens brukarundersökning och det samlade resultatet presenteras senare i år.								
  Andelen nöjda omsorgstagare äldreomsorgen				89 %		87 %	85 %	2018
Analys Indikatorn följs upp i Socialstyrelsens brukarundersökning och det samlade resultatet presenteras senare i år.								
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				12,4		10	Max 10 personer	2018
Analys Följs upp av stadsledningskontoret senare i år. Nämnden nådde inte målet 2017. De två hemtjänstenheterna i kommunal regi arbetar aktivt för att öka kontinuiteten. Alla brukare har en kontaktperson och det är denna som i möjligast mån ska besöka den enskilde. Detta är dock svårt att uppnå för de brukare som har flera insatser per dygn och då särskilt kvällstid. I dessa fall ska samordnarna planera uppdragen så att brukaren får besök av så få personer som möjligt. Detsamma gäller om kontaktpersonen är borta, då ska samordnarna planera in så att brukaren får besök av personal som denne redan har träffat. Detta är dock ett identifierat utvecklingsområde som enheterna arbetar med samt följer upp. Väl dokumenterade genomförandeplaner säkerställer att brukarna får likvärdiga insatser oavsett vem från hemtjänsten som kommer.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet och registreringen i Senior Alert och Svenska Palliativregistret för att få underlag till förebyggande åtgärder i syfte att bland annat minska fallskadorna	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med att registrera i Senior Alert samt Svenska Palliativregistret pågår. Inom ramen för verksamhetsuppföljningarna följer förvaltningen upp hur verksamheten arbetar med registrering samt i vilken omfattning registrering sker.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och föreslå förbättringar som ökar likställigheten i staden samtidigt som det avlastar biståndshandläggare från administrativa uppgifter	2018-01-01	2018-12-31	
  Äldrenämnden ska initiera ett kvalitetsutvecklingsarbete inom särskilt boende för äldre i samarbete med stadsdelsnämnderna	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Äldre är delaktiga och kan påverka sin omsorg

 Uppfylles helt

Förväntat resultat

Äldre kan påverka när hjälpen ska utföras och de vet vart de ska vända sig med synpunkter och klagomål.

Analys

Utifrån det pågående arbetet är bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen av indikatorerna nedan utgår från resultatet från Socialstyrelsens brukarundersökning föregående år.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Hemtjänst: andel brukare som upplever att de kan påverka vid vilka tider man får hjälp.						62 %		2018
Analys								
Indikator följs upp i Socialstyrelsens brukarundersökning som presenteras senare under året. Resultatet varierade mellan hemtjänstenheterna föregående år varför målet graderas som delvis uppfyllt vid tiden för denna rapportering. Genom ramtiden ökar den enskildes möjlighet till delaktighet och påverkan.								
 Hemtjänst: andel brukare som vet vart man vänder sig med synpunkter och klagomål.						69 %		2018
Analys								
Indikator följs upp i Socialstyrelsens brukarundersökning och resultatet presenteras senare under året. Resultatet varierade mellan hemtjänstenheterna föregående år varför målet graderas som delvis uppfyllt vid tiden för denna rapportering. Hemtjänstenheterna arbetar med att tydliggöra sina processer gällande synpunkts- och klagomålshantering samt hur denna kommuniceras ut till brukare och närstående.								
 Vård- och omsorgsboende: andel brukare som vet vart man vänder sig med synpunkter och klagomål						55 %		2018
Analys								
Indikator följs upp i Socialstyrelsens brukarundersökning och resultatet presenteras senare under året. Dianagården hade, och Kampementets vård- och omsorgsboenden har, skriftlig information om var man ska vända sig med synpunkter/klagomål på verksamheten. Resultatet i 2017 års brukarundersökning var 53 procent för Dianagården och 50 procent för Kampementet (vid tiden för undersökningen drevs boendet av en entreprenör). Kampementets vård- och omsorgsboende har sett över och reviderat det informationsmaterial som finns tillgängligt på boendet för boende och anhöriga. Mot bakgrund av de verksamhetsförändringar som pågår är prognosen att målet delvis kommer att nås 2018.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram en processbeskrivning för hur klagomål gällande hälso- och sjukvård ska hanteras.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			
Äldreomsorgens rutin för synpunkter och klagomål har kompletterats med hälso- och sjukvårdsperspektivet.			
 Utveckla forum för öppna möten med stadsdelens äldre	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			
Mötesplatsen kommer att arrangeras i lokalerna på Bo Bergmansgata. Till mötesplatsen ska seniora personer kunna vända sig om de behöver information och vägledning. Under perioden har den informatör som ska arbeta med mötesplatsen påbörjat sin anställning. Mötesplatsen ska enligt plan starta under hösten 2018.			

Nämndmål:

Äldreomsorgen ska vara förebyggande, jämställd och av god kvalitet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

De äldre ska få en likvärdig biståndsbedömning och tillräckligt med information om sin omvårdnad. Fortsatt hög andel som är trygga och nöjda med vården och omsorgen.

Analys

Utifrån det pågående arbetet är bedömningen att det förväntade resultatet kommer att uppnås under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Vård- och omsorgsboende: andel brukare som upplever att personalen informerar om tillfälliga förändringar i deras omsorg						50 %		2018
Analys Prognosen är försiktig med tanke på de stora verksamhetsförändringar som sker under året.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen kommer att redovisa antalet avslag till vård- och omsorgsboende i samband med tertialrapporterna och verksamhetsberättelsen	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Enheten för biståndsbedömning redovisar i april totalt 23 ansökningar till vård- och omsorgsboende, varav 17 bifall och sex avslag. Under maj totalt 17 ansökningar varav 14 bifall och tre avslag. I juni totalt 24 ansökningar, varav 17 bifall och sju avslag.			
 Kartlägga och analysera hur välfärdsteknik kan användas inom äldreomsorgen.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Dagverksamheten har startat ett samarbete med ActiLeg, ett företag som hjälper personer med rörelsehinder att må bättre med hjälp av välfärdsteknologi. Responsen från användarna hittills är positiv. Förvaltningen deltar även i ett stadsgemensamt projekt gällande centrala lösningar för smarta lås inom hemtjänsten. Hemtjänsten har utsett en representant för projektet som kommer att starta i början av hösten.			
 Ta fram en lokal kostpolicy för äldreomsorgen	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Äldreförvaltningens dietister arbetar med ett övergripande kostprogram för äldreomsorg. Programmet kommer att färdigställas i slutet av året. Den lokala kostpolicyen för äldreomsorgen på Östermalm kommer att utgå från det övergripande programmet, varför denna aktivitet skjuts fram ett år.			
 Undersöka om det finns kompletterande metoder för att mäta brukarnas nöjdhet kring exempelvis mat och måltidsupplevelse	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Aktiviteten pausas till år 2019 på grund av de stora verksamhetsförändringar som pågår.			

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Nämnden bidrar till inriktningsmålet om ett klimatsmart Stockholm. Uppföljningen av utfall för perioden samt prognostiserade utfall för helåret visar att nämnden när året är slut förväntas nå fem mål helt och ett delvis. Nedan beskrivs vart och ett av de sex målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter samt vad nämnden planerar att göra för att samtliga mål ska uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

◆ Uppfylls delvis

Analys

Prognosen är att målet endast kommer att uppfyllas delvis. Anpassade arbetssätt, förändrade beteenden och energibesparingsåtgärder som leder till minskad negativ miljöpåverkan och energiförbrukning genomförs under året. Klimatinvesteringsmedel har beviljats för energibesparande åtgärder, som ännu inte har hunnit ge någon märkbar effekt. Arbetet med att genomföra åtgärderna bör, även om årsmålen inte nås fullt ut, ge önskad effekt på längre sikt.

Arbetssätt och goda exempel

- Nämnden har beviljats klimatinvesteringsmedel för, och därefter inlett arbetet med, att byta ut armaturer till LED-belysning och gamla torkskåp till energieffektivare alternativ inom förskolan. En första uppföljning av arbetet redovisas i bilaga 6 och 7.
- I slutet av maj samlades förvaltningens alla miljöombud till en utbildning i grundläggande miljökunskap samt om stadens hållbarhetsarbete, där de bland annat fick möjlighet att diskutera olika sätt att spara energi i verksamheterna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Köpt energi (GWh)				2,758 GWh		2,6 GWh	1785 GWh	2018
Analys								
Prognosen är att årsmålet endast delvis kommer att uppnås. Köpt energi är ett trubbigt mått. Det är svårt att minska energiförbrukningen samtidigt som stadsdelsområdet växer och nya verksamheter tillkommer. Dessutom övertar nämnden ett par stora verksamheter i egen regi under året. De energibesparande åtgärder som genomförts kompenserar inte för detta.								

Nämndmål:

Verksamheterna använder energi på ett hållbart sätt

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Anpassade arbetssätt, förändrade beteenden och energibesparingsåtgärder leder till minskad negativ miljöpåverkan och energiförbrukning.

Analys

Arbete pågår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Köpt energi per kvadratmeter lokalyta (kWh/kvm)	68,73					58,51		2018
Analys Periodens utfall beror på att förvaltningen har tagit över fler elabonnemang på Dianagården tillfälligt då nämnden där bedrivit förskoleverksamhet från april. Elabonnemangen kommer minska under hösten. Förbättrat resultat kommer troligtvis som tidigast att synas i samband med verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Byta ut belysningsarmaturer till ljuskällor med LED på förskolor, under förutsättning att klimatmedel beviljas.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Utbytet är genomfört till 75 procent, resterande andel kommer att bytas ut under senhösten.			
 Byta ut torkskåp på förskolorna till energieffektivare alternativ, under förutsättning av klimatmedel beviljas.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Klimatmedel beviljades för utbyte av äldre torkskåp till nya mer energieffektiva. Huvuddelen är utbyta till och med tertialrapport 2.			
 Genomföra en inventering av belysningsarmaturer utomhus för att se om de kan bytas ut mot energieffektivare alternativ.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Inventeringen ska genomföras under hösten			
 Genomföra en inventering av tvättmaskiner och diskmaskiner på gruppbestäderna för att se om de kan bytas ut mot energieffektivare alternativ.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Inventering påbörjas under hösten.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. En första kartläggning av medarbetarnas resvanor har genomförts med hjälp av en tilläggsfråga i medarbetarenkäten. Resultaten visar att 89 procent av medarbetarna använder sig av kollektivtrafik, gång och cykel som transportmedel i tjänsten. Fortsatta analyser av skillnader i resultaten mellan olika verksamhetsområden kommer att genomföras och åtgärder vidtas för att få än fler att välja hälso- och miljömässigt hållbara transportslag.

Arbetsätt och goda exempel:

- Tack vare beviljade klimatinvesteringsmedel har 3 elcyklar köpts in så att personal och material snabbt, enkelt och hållbart kan transporteras mellan nämndens parklekar. Även fältgruppen inom preventionsenheten har köpt in elcyklar för transport i arbetet.
- I samband med tertialrapport 2 söks nu ytterligare klimatinvesteringsmedel för inköp av elcyklar till stöd- och serviceenheten samt hemtjänsten.

Nämndmål:

Transporter inom nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medarbetarna använder sig av kollektivtrafik, gång och cykel som transportmedel i tjänsten. Verksamheterna använder i möjligaste mån miljömässigt hållbara färdmedel.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra miljörevision av driftentreprenörens maskinpark	2017-01-01	2018-12-31	
Analys Miljörevisionen genomförs under hösten.			
 Implementering av aktualiserad policy för resor i tjänsten.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Den 1 feb beslutades en reviderad lokal resepolicy för Östermalms stadsdelsnämnd. Policyn har utformats som en folder med kortfattad information, för att den ska vara lättare för medarbetarna att ta till sig och efterleva. Under hösten kommer arbetet med att sprida policyn till medarbetarna i förvaltningens verksamheter att fortsätta.			
 Införskaffa elcyklar för transport av människor och material.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Tre elcyklar har införskaffats till parklekarna. Ytterligare klimatinvesteringsmedel söks nu för att köpa in elcyklar till stöd- och serviceenheten samt till en av förvaltningens hemtjänstenheter.			
 Kartläggning av medarbetarnas resor i tjänsten, utifrån tilläggsfråga i medarbetarenkäten.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Resultaten visar att 89 procent av medarbetarna som besvarade medarbetarenkäten uppgav att de använder sig av kollektivtrafik, gång eller cykel som färdmedel i tjänsten. Medan 11 procent uppgav att de använder sig av bil eller taxi som färdmedel i tjänsten.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. Åtgärder för dagvattenhantering, skötsel som

prioriterar biologisk mångfald och stadsodling gör att parker och grönområden anpassas till nya klimatförändringar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster. Östermalms nya parkplan beskriver strategier för att stärka den ekologiska infrastrukturen.

Arbetsätt och goda exempel:

- I Norra Tessinparken har vegetationsåtgärder, såsom plantering av buskar och träd genomförts i syfte att stärka ekosystemtjänsterna och öka den biologiska mångfalden. Projektet delfinansieras av länsstyrelsen. Förvaltningen har även ansökt och beviljats medel från stadens medelreserv för vattenåtgärder för restaurering av våtmarken vid Kaknäs ängar. Syftet med restaureringen är att öka området ekologiska, biologiska, rekreativa och kulturella värden, enligt målen för våtmarker i Kungliga nationalstadsparken.
- Under perioden har nämnden investerat i nya platsbyggda stadodlingsplatser vid Sportfältets nya lekplats och i Olaus Petri parken.
- Vid Kruthornsplan i Diplomatstaden har förvaltningen ställt om en gräsyta till ängsyta för att gynna de pollinerande insekterna. I maj, på den biologiska mångfaldens dag, anordnade stadsdelsförvaltningen ett seminarium om användande av biokol i stadsodling.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med idrottsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden, arbeta med att tillgängliggöra naturreservaten för stockholmarna samt hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Det finns inga naturreservat inom Östermalms stadsdelsområde som Stockholms stad ansvarar för.			

Nämndmål:

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Strategier för dagvattenhantering, skötsel som prioriterar biologisk mångfald och stadsodling gör att parker och grönområden är anpassade till nya klimatförändringar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster.

Analys

Arbetet för att nå målet fortgår som planerat, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En skötselplan, i syfte att öka den biologiska mångfalden och stärka ekosystemtjänsterna i Tessinparken ska tas fram	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Skötselplanen tas fram under hösten i samband med att upprustningen av parkens norra del är färdigställd.			
 Sköta strandlinjerna inom stadsdelsområdet så att både rekreation	2017-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
och biologisk mångfald främjas			
Analys Detta arbete pågår kontinuerligt.			
 Utredda möjligheten till ökat lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) i varje parkupprustningsprojekt	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Detta arbete pågår kontinuerligt.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. Nämndens verksamheter återbrukar, hushåller med material och arbetar för minskad uppkomst av avfall.

Arbetssätt och goda exempel

- Förvaltningen har beviljats klimatinvesteringsmedel för inköp av miljösmapta skräpkorgar och källsorteringskärl, totalt 9 stycken. Dessa ska placeras ut i parklekarna i Gustav Adolfsparken, Tessinparken och Humlegården.
- Under stadens skräpplockarkampanj i maj var stadsdelsförvaltningen och nämndens ledamöter tillsammans ute och plockade skräp vid Karlaplan i syfte att träffa medborgare och visa på vikten av att alla tar ett gemensamt ansvar för att hålla det offentliga rummet rent, snyggt och tryggt.
- I januari genomfördes en matsvinnsmätning i nämndens förskolor. 22 av 27 kockar lämnade resultat för fem dagar. I genomsnitt slängdes 27 gram/portion. Mätningen visade dock på stor variation, köket som slängde minst redovisade 11 gram/portion, medan köket som slängde mest redovisade 62,5 gram/portion. Kocknätverket har tillsammans reflekterat över orsaker och förbättringsåtgärder. Ett visst matsvinn är ofrånkomligt, samtidigt finns alltså en förbättringspotential. Enligt Naturvårdsverket visar en nationell studie att det genomsnittliga svinnet i skolan är 62,4 gram/portion, vilket innebär att svenska skolor slänger mer än dubbelt så mycket som förskolorna på Östermalm. Det finns en allt större medvetenhet hos både barn och personal kring att få så lite matsvinn som möjligt.
- I Hedvig-Eleonora förskolor har den årliga vernissagen "Skapa med skräp" genomförts. Alla avdelningar ställer ut sina alster och bjuds in för att ta del av varandras resultat.

Nämndmål:

Nämnden minskar uppkomsten av avfall och ökar återvinningen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Verksamheterna återbrukar och hushållar med material och arbetar för minskad uppkomst av avfall. Avfall återvinns i största möjliga utsträckning.

Analys

Arbetet pågår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra informationskampanj om avfall, farligt avfall och läkemedelsrester.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Verksamheternas miljöombud fick en genomgång i samband med miljöutbildningen som genomfördes i maj. Ett informationsmaterial kommer att sammanställas och förmedlas till samtliga nämndens verksamheter för vidare spridning till brukare och andra intressenter under hösten.			
 Genomföra projekt för att möjliggöra matavfallshantering i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB, utifrån föregående års kartläggning.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med att kartlägga och identifiera verksamheter som ännu inte har matavfallshantering samt att skapa kontakt mellan dessa verksamheter och SVOA fortsätter. Möjligheten att ha matavfallshantering varierar och beror på verksamheternas och lokalernas förutsättningar.			
 Införande av fler miljösmarta skräpkorgar i parkerna	2017-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen har beviljats klimatinvesteringsmedel för detta och nya korgar kommer att placeras ut under hösten.			
 Införande av miljösmarta källsorteringskärl på fler platser i parkerna	2017-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen har beviljats klimatinvesteringsmedel för detta och nya kärl kommer att placeras ut under hösten.			
 Inrätta ett bokbytarskåp i Norra Djurgårdsstaden i samarbete med boende i stadsdelen.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Skåpet invigdes den 16 maj. Initiativet kom från en boende i området och genomfördes i samverkan med initiativtagaren och kulturförvaltningen.			
 Kartlägga möjligheten att minska uppkomsten av avfall inom förskola och äldreomsorgen.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En plan för arbetet har upprättats. Kartläggningen kommer att inriktas på möjligheter till matavfallshantering och källsortering. Målet är att avfallsmängden per person minskar och att andelen matavfall till biologisk behandling årligen ska öka.			
 Verka för att teckna "gröna hyresavtal" i samband med omförhandling.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Två hyresavtal har omförhandlats hittills i år, i dessa fall tillhandahöll inte bolagen gröna hyresavtal. Arbetet för gröna hyresavtal fortsätter under hösten.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande fullmäktiges indikatorer samt underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. Verksamheterna fortsätter arbetet för att minska användningen och exponeringen av skadliga kemikalier. Andelen ekologisk och vegetarisk mat i verksamheterna är fortsatt hög. Vårnadshavarna är fortsatt nöjda med förskolornas arbete med kost, rörelse och hälsa.

Arbetssätt och goda exempel

- Förvaltningen har under våren deltagit i stadens arbete med att ta fram rekommendationer för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi. Arbetet leds av miljöförvaltningen.
- Förvaltningen deltog under våren även i stadens arbete med att ta fram *Handlingsplan mot minskad spridning av mikroplast*, som leds av miljöförvaltningen. Spridning från däck genom fordonstrafik, från nedskräpning och från byggnader under byggprocessen har identifierats som de största källorna med hög påverkan.
- Arbetet med den lokala handlingsplanen för kemikalie- och miljösmart förskola, som tagits fram utifrån stadens miljöprogram och Kemikaliecentrums vägledning, fortsätter i nämndens förskolor och parklekar. Planen innehåller aktiviteter inom områdena pedagogiskt material och inköp, sund inomhusmiljö, städ och hygien, avfallshantering, kök och måltider samt kontinuerlig fortbildning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2017	Progn s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola				100 %		75 %	70%	2018
Analys Förskolornas arbete pågår enligt plan.								
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförbara system				100 %		33,33 %	80%	2018
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	52,68			54,39		50 %	45%	2018
Analys Till och med augusti uppgick andelen ekologiska livsmedel till 52,7 procent.								

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är giffria

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Verksamheterna minskar användningen och exponeringen av skadliga kemikalier. Andelen ekologisk och vegetarisk mat i verksamheterna ökar. Vårdnadshavarna är fortsatt nöjda med förskolornas arbete med kost, rörelse och hälsa.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under indikatorerna och aktiviteterna nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel certifierade förskolor enligt modell Grön Flagg/Skola för hållbar utveckling						25 %		2018
Analys Förskolornas arbete pågår enligt plan.								
 Index kost, rörelse och hälsa.	86					86		2018
Analys Utfallet för indexområdet kost, rörelse och hälsa i förskoleundersökningen blev 86, vilket innebär att årsmålet uppnås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Dammprovstagning genomförs i SISABs förskola i Norra Djurgårdsstaden	2018-01-01	2018-12-31	
 En treårsplan för upprustning av samtliga förskolegårdar upprättas i enlighet med matris för lekvärdesfaktorer	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Planen är framtagen. Arbetet med implementering av stödmaterialet för hållbara utemiljöer pågår.			
 Fasa ut och ersätta de skadligaste kemikalierna enligt stadens kemikalieplan	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En inventering är gjord i det stadsgemensamma verktyget Chemsoft. Arbetet inriktas nu på att fasa ut och ersätta skadliga kemikalier.			
 Genomföra informationskampanj kring giffri verksamhet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En informationskampanj kring giffri verksamhet riktad till nämndens verksamheter ska genomföras under hösten.			
 Upprätta rutin för kemikaliehantering	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Rutinbeskrivning kommer att tas fram i samråd med förvaltningens miljöombudsgrupp under hösten.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

● Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av målluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. Vid förbättring av allmänna lokaler anpassas material och utformning så att hälsorelaterade risker minimeras. Arbetet med inomhusmiljön i nämndens lokaler fortgår under året, med särskilt fokus på ljudmiljön i förskolorna.

Arbetsätt och goda exempel

Arbetsmiljöingenjörer från företagshälsovården Helsa har anlåtats för att genomföra ljudmätningar i 14 förskolor. Förskolorna valdes ut baserat på svar i medarbetarenkäten. Inom varje förskola valdes den "bästa" respektive "sämsta" avdelningen ut. För att kartlägga daglig ljudnivåexponering fick två pedagoger på respektive avdelning bära en personburen mätutrustning. Mätningarna genomfördes mellan december 2017 och mars 2018. Alla undersökta förskolor utom en hade dagsmedelvärden inom spannet 71 – 77 dBA. De uppmätta ljudnivåerna innebär en förhöjd belastning, stresspåslag och försvårande av samtal på en meters avstånd. För att minska belastningen och stresspåslaget hos personalen och barnen, är det önskvärt att om möjligt sänka de ekvivalenta ljudnivåerna ned mot 67 – 70 dBA. För att åstadkomma detta har en åtgärdsplan tagits fram. Bland åtgärderina ingår att informera samtlig personal på alla förskolor om resultatet från ljudnivåmätningarna, utbildning om buller och förebyggande åtgärder, organisatoriskt, pedagogiskt och i den fysiska miljön till samtlig förskolepersonal, att tydliggöra vikten av ljudvila och skapa förutsättningar för tysta zoner på alla förskolor samt att genomföra ljudronder tillsammans med barnen.

Nämndmål:

Nämnden påverkar utformning och material i verksamhetslokaler och i bostäder

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Vid förbättring av allmänna lokaler anpassas material och utformning så att hälsorelaterade risker minimeras. Arbetet med inomhusmiljön i nämndens lokaler fortgår under året, med särskilt fokus på luft- och ljudmiljö i förskolor och verksamhetslokaler där barn och unga uppehåller sig. Utifrån en behovskartläggning ska beslut fattas om det är möjligt att anpassa förvaltningens administrativa lokaler, eller om det finns behov att söka nya lokaler.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan, se kommentar under aktiviteten nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Avsluta den påbörjade förstudien avseende de administrativa lokalerna på Karlavägen 104 och 112.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys	Förvaltningen har vuxit ur och blivit uppsagda från sina administrativa lokaler i Garnisonen. Nuvarande hyresavtalen löper ut i september 2019. En förstudie i form av ett projekt med hög grad av delaktighet från medarbetarna har genomförts och resulterat i en kravspecifikation för nya lokaler. Under sommaren har lokalsökning pågått, för att få förslag på möjliga kontor som matchar merparten av de behov som finns preciserade i kravspecifikationen. Nämnden förväntas fatta ett inriktningsbeslut om nya administrativa lokaler i september.			

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål om ett ekonomiskt hållbart Stockholm. Uppföljningen av utfall för perioden samt prognostiserade utfall för helåret visar att nämnden när året är slut förväntas nå samtliga mål. Nedan beskrivs vart och ett av de fem målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till fullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att samverka med högskolor och universitet. Samverkan med olika lärosäten bidrar till att stärka kopplingen mellan verksamhet, utbildning och praktik.

Arbetsätt och goda exempel:

- Arbetet med VFU (verksamhetsförlagd del av lärarutbildningen) fortgår. Förvaltningen ingår i Centrum för professionsutvecklings övningsförskoleprojekt vid Södertörns högskola. Två enheter med varsin förskola på Östermalm deltar i projektet. Detta innebär en starkare koppling till den miljö där forskning och ny kunskap finns. Projektet skapar även ökade möjligheter för förskolorna att organisera sig så att både studenter och förskolor får bästa möjliga förutsättningar för ett samarbete av hög kvalitet. En lokal VFU-handledarutbildning har påbörjats tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning inom CPU-projektet. Utbildningen omfattar 7,5 högskolepoäng. 18 förskollärare från Östermalm har anmält sig till utbildningen.
- Kvalitetsavdelningen och försörjningsstödsenheten har tagit emot praktikanter inom ramen för "Korta vägen". Det är ett samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Uppsala universitet som syftar till att hjälpa nyanlända akademiker att hitta praktikplatser och därmed få relevant och meningsfull erfarenhet från den svenska arbetsmarknaden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	45				45	35	Tas fram av nämnden	Tertial 2 2018
Analys								
Cirka 40 studenter som har sin VFU-placering på förskolorna i stadsdelsnämndområdet, sex av dem inom CPU. Preventionsenheten har tagit emot 6 barnmorskestudenter. Stöd- och serviceenheten, vuxenenheten och Enheten för biståndsbedömning har tagit emot en socionomstudent vardera. Ytterligare platser tillhandahålls under hösten.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande nämndmål med tillhörande aktivitet. Inrättandet av ett lokalt näringslivsråd främjar kontakterna, kommunikationen och kunskapsöverföringen mellan nämnden och det lokala näringslivet.

Arbetsätt och goda exempel

Ett lokalt näringslivsråd har inrättats där representanter från nämnd, förvaltning, Invest Stockholm och lokalt näringsliv ingår. Det huvudsakliga syftet med näringslivsrådet är att skapa god kontakt och samverkan mellan lokalt näringsliv, förvaltning och nämnd, samt att bidra till att Östermalms stadsdelsområde är en attraktiv och bra plats att verka inom. Rådet har under perioden sammanträtt två gånger. En näringslivssamordnare har utsetts som kontaktperson för näringslivsfrågor och ingår i Invest Stockholms nätverk för näringslivsfrågor för stadsdelsförvaltningarna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Business Region AB ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga möjligheterna för ökad tillväxt inom respektive stadsdels geografiska område genom en lokal näringslivsanalys	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Nämnden har ett gott samarbete med det lokala näringslivet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Inrättandet av ett lokalt näringslivsråd främjar kontakterna, kommunikationen och kunskapsöverföringen mellan nämnden och det lokala näringslivet.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan, se kommentar under aktiviteten nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inrätta ett näringslivsråd, tillsammans med näringslivets företrädare utveckla samverkansformerna samt utvärdera rådets arbete vid årets slut.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Ett näringslivsråd har inrättats och en instruktion för rådet har antagits.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen är att målet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på periodens utfall för underliggande indikatorer, som alla följs upp per tertial. Uppföljningen visar att det fortsatt är en låg andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen. Kvinnor klarar sin försörjning i större utsträckning än män, sett till andelen personer som har ekonomiskt bistånd. Samma förhållande gäller i staden som helhet. När det kommer till vuxna personer med långvarigt ekonomiskt bistånd visar resultaten däremot nästan ingen skillnad mellan könen.

Arbetsätt och goda exempel:

202 av totalt 245 feriearbetande ungdomar arbetade inom välfärdsyrken, fördelat på 132 inom äldreomsorgen, 15 inom LSS-verksamheter och 55 inom förskola och parklek. Att väcka intresse för bristyrken och visa ungdomar några av kommunens största och viktigaste uppdrag kan ses som ett led i att säkra framtida kompetensförsörjning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen 	0,22 %	0,3 %	0,25 %	0,22 %	0,22 %	0,3 %	1,6%	Tertial 2 2018
Analys Andelen med ekonomiskt bistånd är densamma som första tertialet. 60 kvinnor och 72 män i snitt per månad uppbär ekonomiskt bistånd. Andelen män har ökat något, motsvarande 2 personer.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel unga som varken arbetar eller studerar							Fastställd 2018	2018
Analys Mätmetod är ännu inte fastställd av stadsledningskontoret.								
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,18 %	0,19 %	0,18 %	0,18 %	0,18 %	0,25 %	1,1%	Tertial 2 2018
Analys Andelen är fortsatt mycket låg. I snitt 88 vuxna per månad av totalt 48165. Antalet kvinnor var 42 av 24050. Antalet män var 46 av 24025.								
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	3 st	1 st	2 st	4 st	5 st	5 st	1 000 st	Tertial 2 2018
Analys Årsmålet bedöms uppnås. Skillnader utifrån kön kommer att analyseras i verksamhetsberättelse.								
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	4 st	3 st	1 st	12 st	5 st	5 st	500 st	Tertial 2 2018
Analys Årsmålet bedöms uppnås. Skillnader utifrån kön kommer att analyseras i verksamhetsberättelsen.								
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	272				246	246 st	9 000 st	Tertial 2 2018
Analys Årsmålet har uppfyllts och ligger drygt 10 procent över årsmålet.								
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	8			14	15	17 st	1 000 st	Tertial 2 2018
Analys Det finns en risk att årsmålet inte uppnås fullt ut. Samordningen behöver utvecklas, i dagsläget har arbetsmarknadsförvaltningen direktkontakt med respektive verksamhet.								
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	245 st	119 st	126 st	246 st	255	246 st	9 000 st	Tertial 2 2018
Analys 245 ungdomar har sommarjobbat; 49 procent pojkar och 51 procent flickor. 65 ungdomar tackade nej till sommarjobb, vilket innebär att det totalt erbjöds jobb till 310 ungdomar. Antal prioriterade ungdomar var 37, varav 70 procent var pojkar och 30 procent flickor. Av dessa fullföljde 34 stycken arbetet. 3 tackade nej till erbjudandet, samtliga pojkar. Skillnaden i könsfördelning för de som är prioriterade beror på att en majoritet är ensamkommande ungdomar, vilka i sin tur med stor majoritet är pojkar. Prognosen är att årsmålet kommer att uppnås då feriejobb kommer att erbjudas även under höstlovet.								
Aktivitet								
 Arbetsmarknadsnämnden ska genom jobbtorgen för unga i Kista, Skärholmen och vid Globen, och i samarbete med stadsdelsnämnderna förstärka det uppsökande och stödjande arbetet för unga utan sysselsättning och med komplex problematik					2018-01-01	2018-12-31		

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
samt utveckla insatser för målgruppen.			
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden.	2018-01-01	2018-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna öka utbytet mellan stadsdelarna kring sommarjobben för att öka sammanhållningen i staden och möjliggöra för fler att testa arbete i andra stadsdelar än där man bor.	2018-01-01	2018-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med villkor för sysselsättningsfrämjande åtgärder vid upphandlingar.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under perioden har ingen upphandling genomförts där detta har varit aktuellt.			
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utveckla samverkan med det lokala näringslivet och civilsamhället för att skapa förutsättningar för jobb, integration och social hållbarhet med en särskild inriktning mot unga.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Frågan har lyfts i näringslivsrådet.			
  Stadsdelsnämnderna ska, exempelvis inom ramen för sina olika verksamhetsområden, öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att komma i arbete.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningens chefer har under senare år utbildats i och tillämpar kompetensbaserad rekrytering vid nyanställningar, vilket minskar risken för diskriminering/bör öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att komma ifråga för arbete inom nämndens olika verksamhetsområden. Förvaltningen ska samverka med arbetsmarknadsförvaltningens särskilda enheter för personer med funktionsnedsättning för att utveckla vägar till arbete/ studier.			

Nämndmål:

Kvinnor och män lever ett självständigt liv och klarar sin egen försörjning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fortsatt låg andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen. Minst 25 procent av andelen personer med socialmedicinska rehabiliteringsskäl går till annan försörjning efter insatser från arbetsmarknads- och rehabiliteringsteamet.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under indikatorn och aktiviteten nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel personer med				27,78		25 %		2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognoss helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
socialmedicinska rehabiliteringsskäl som går till egen eller annan försörjning efter insatser i förvaltningens verksamhet.				%				
Analys								
Insatserna syftar till att föra deltagarna närmare arbetsmarknaden eller annan försörjning. Deltagarna tillhör en grupp som bedöms stå mycket långt från arbetsmarknaden. Hittills under året har 4 av 16 avslutats till egen försörjning, 2 män till arbete samt en man och en kvinna som har erhållit sjukersättning.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inventering av vilka praktikplatser och feriejobb som är möjliga för personer med funktionsnedsättning	2017-01-01	2018-12-31	
Analys			
De ungdomar som uppgett att de har en funktionsnedsättning har matchats individuellt till feriejobb utifrån sina önskemål och behov.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen är att målet uppnås. Medarbetare som saknar adekvat utbildning erbjuds fortbildning, såväl utbildning på grundläggande nivå som utbildning som är riktad mot bristyrken. Medarbetare inom nämndens samtliga verksamheter ges möjlighet till verksamhetsnära introduktion och sedan kontinuerliga kompetensutvecklingsinsatser. (Se även avsnitt 4.1)

Arbetssätt och goda exempel:

- Två utbildade barnskötare har deltagit i barnskötarutbildning på Midsommarkransens gymnasium under våren.
- I samarbete med utbildningsförvaltningen pågår kompetenshöjande insatser för att vidareutbilda barnskötare till förskollärare alternativt komplettering till förskollärare. Sammanlagt deltar ett 20-tal medarbetare i dessa utbildningar.
- Ytterligare 28 förskollärare har genomgått arbetslagsledarutbildningen i syfte att stärka förskollärarnas yrkesroll genom att utveckla det pedagogiska ledarskapet med fokus på arbetslagets lärande. Förskollärare i Engelbrekt-Gärdets förskolor uttrycker att de i arbetslagsledarutbildningen fått olika verktyg och metoder för att leda arbetslagen mot läroplansmålen. Ledningen och förskollärarna i enheten anser att utbildningen har lett till en ökad förståelse för förskollärarens roll som ledare i arbetslaget.
- Två biträdande förskolechefer deltar i rektorsprogrammet vid Stockholms universitet.
- Redan påbörjade utbildningsinsatser för personal inom äldreomsorgen (stadens

utbildningsprogram för undersköterskor samt handledare i stjärnmärkt demensvård) har under perioden fortsatt enligt plan.

- Under sommaren har personal inom hemtjänsten genomfört olika typer av webbutbildningar, exempelvis om mat och måltider, fallolyckor och demens.
- Biståndshandläggarna kompetensutvecklas i enlighet med äldreförvaltningens plan för introduktion, fortbildning och kompetensutveckling.
- En medarbetare på vuxenenheten har utbildats till case manager.

Nämndmål:

Medarbetarna i nämndens verksamheter har adekvat utbildning och ges möjlighet till kompetensutbildning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medarbetare som saknar adekvat utbildning erbjuds fortbildning, såväl utbildning på grundläggande nivå som utbildning som är riktad mot bristyrken. Medarbetare inom nämndens samtliga verksamheter ges möjlighet till verksamhetsnära introduktion och sedan kontinuerliga kompetensutvecklingsinsatser.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår enligt plan.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen görs utifrån att förvaltningen prognostiserar en budget i balans. Nämndens förväntade resultat är att alla chefer tar ansvar, följer upp och vidtar åtgärder för att nå sina mål och ha en budget i balans. I det ingår även att medarbetarna ska vara insatta i arbetsplatsens mål och veta vad som förväntas av dem i sitt arbete. Detta följs upp genom styrningsindex, som är ett delindex i aktivt medskapandeindex (AMI), som beskrivs närmare under mål 4.2. Årets resultat för medarbetarenkäten innebär att nämndens årsmål för indikatorn inte uppnås. Förvaltningen har dock fortsatt ett högre resultat än staden som helhet.

Arbetssätt och goda exempel:

- Vuxenenheten deltar i stadens kvalitetsutmärkelse. I arbetet med bidraget läggs stor vikt vid att utveckla beskrivningen av enhetens mål, resultat och hur arbetet med uppföljning för kontinuerligt lärande och utveckling går till.
- Östermalms parklekar tillämpar ett rotationssystem, som över 50 procent av medarbetarna deltar i, vilket bidrar till att sprida kunskap och idéer mellan parklekarna.
- Östermalm kommer tillsammans med Miljöförvaltningen att vara de första förvaltningarna att övergå till ny IT-leverantör inom ramen för GSIT 2.0. Vid

beställningen av nya skrivare, som gjordes i juni, fattade förvaltningsledningen ett principbeslut om att helt avskaffa egna skrivare på tjänsterummen. Hittills har kostnaden för skrivare och utskrifter varit ca. 1 100 000 kr per år. Genom översynen och den nya beställningen med färre men bättre skrivare förväntas kostnaden halveras.

- Förvaltningen deltar i stadsledningskontorets digitaliseringsprojekt med gräsklipparrobot. Gräsklipparroboten testas i Humlegården och Roslagstulls rondellen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			96,1 %		100 %	100 %	Tertial 2 2018
Analys Med hänsyn tagen till beräknade prestationsjusteringar								
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,9 %			96,4 %		100 %	100 %	Tertial 2 2018
Analys Med hänsyn tagen till beräknade prestationsjusteringar								
  Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2018

Nämndmål:

Positiva ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat med goda effekter för stadsdelens invånare.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla chefer tar ansvar, följer upp och vidtar åtgärder för att nå sina mål och ha en budget i balans. Medarbetarna är insatta i arbetsplatsens mål och vet vad som förväntas av dem i sitt arbete.

Analys

Se analys direkt under fullmäktiges mål för verksamhetsområdet ovan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Styrningsindex	82	80	82	84	82	84		2018
Analys Förvaltningens samlade resultat har minskat med två punkter sedan föregående mätning. Genomsnittet för staden som helhet är 81. Det finns skillnader mellan könen, resultatet för kvinnorna är högre än för männen. Ytterligare analyser på avdelnings- och enhetsnivå krävs för att förstå varför resultaten sjunkit och vad könsskillnaderna beror på.								

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål om ett demokratiskt hållbart Stockholm. Uppföljningen av utfall och prognostiserade utfall visar att nämnden när året är slut förväntas nå fem av målen helt och tre delvis. Nedan beskrivs vart och ett av målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter samt vad nämnden gör för att samtliga mål ska uppfyllas.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

◆ Uppfylls delvis

Analys

Bedömningen baseras på det aktuella utfallet för underliggande indikator. Den service och de tjänster som nämnden erbjuder ska vara lika tillgängliga, av lika hög kvalitet och lika väl anpassade för flickor och pojkar, kvinnor och män. För att säkerställa detta behöver arbetet med jämställdhetsanalyser på olika nivåer inom förvaltningen vidareutvecklas under året.

Arbetsätt och goda exempel

- Programmet för ett jämställt Stockholm 2018-2022 är vägledande i arbetet. I maj genomfördes en workshop med alla förvaltningens chefer där de fick beskriva vad de är stolta över och något de vill vidareutveckla i jämställdhetsarbetet relaterat till fyra prioriterade områden: bemötande, kunskap, trygghet och likvärdighet.
- Förvaltningen har under perioden gjort platsobservationer utifrån ett jämställdhetsperspektiv i den nyligen upprustade Ellen Keys park vid Jarlaplan. Slutsatserna kommer att sammanfattas i en rapport under hösten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	78,79 %				85 %	100 %	100 %	Tertial 2 2018
Analys								
Indikatorn beskriver andelen upprättade och relevanta tjänsteutlåtanden hos respektive nämnd som innehåller en jämställdhetsanalys. Inkomna ärenden, såsom motioner och remisser innefattas inte. En vägledning för jämställdhetsanalys i tjänsteutlåtanden finns. Andelen tjänsteutlåtanden som innehåller jämställdhetsanalyser har ökat under perioden. Till de tre nämndsammanträden som ägt rum från maj till augusti har det funnits jämställdhetsanalys i alla tjänsteutlåtanden där det varit relevant.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna stödja kvinnors organisering med målet att öka kvinnors makt och inflytande i det offentliga rummet.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			
Stadsdelsnämnden har fördelat ett riktat stöd till kvinnors organisering i samband med föreningsstödet ansökningsperiod 2.			

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är jämställda och resurserna fördelas lika efter behov.

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Den service och de tjänster som nämnden erbjuder är lika tillgängliga, av lika hög kvalitet och lika väl anpassade för flickor och pojkar, kvinnor och män. Samtliga verksamheter har tillgång till och analyserar könsuppdelad statistik. Arbetet med jämställdhetsanalyser vidareutvecklas under året.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan. Samtliga verksamheter har tillgång till och ska analysera könsuppdelad statistik. Arbetet med jämställdhetsanalyser behöver fortsätta att vidareutvecklas under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel parkprojekt som bidrar till målet om en mångfald av fritidsaktiviteter som möjliggör ett jämställt nyttjande	100			100	100	100 %		Tertial 2 2018

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

◆ Uppfylls delvis

Analys

Målet kommer endast delvis att uppnås. Resultatet av medarbetarundersökningen visar att Aktivt Medskapandeindex, AMI, minskat sedan föregående mätning. Även andelen medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats har minskat. Nämndens årsmål för dessa indikatorer nås inte och därmed inte heller det förväntade resultatet som beskrivs kopplat till nämndmålet.

Förvaltningens chefer analyserade under våren resultaten av medarbetarenkäten gemensamt och enades om tre förbättringsområden för förvaltningen: Ledarskap, samarbete med andra och arbetssituation. Därefter har alla enheter analyserat sina respektive resultat och tagit fram handlingsplaner tillsammans med medarbetarna.

Förvaltningens sjukfrånvaro ligger fortsatt på en jämförelsevis låg nivå. Sjukfrånvaron är högre bland kvinnor än bland män, såväl den korta som den totala sjukfrånvaron. Samma förhållande gäller för samtliga stadsdelsförvaltningar och för staden som helhet.

Förvaltningen fortsätter att följa sjukfrånvaron och arbetar förebyggande för att hålla den på en låg nivå.

Arbetsätt och goda exempel:

- Arbetet med *handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare* fortgår. Enheten för biståndsbedömning planerar att utöka antalet biståndshandläggare under året och en rekryteringsprocess pågår. Samtliga biståndshandläggare har deltagit på Äldreförvaltningens utbildningsdagar och enheten har påbörjat sitt arbete med egna utbildningsinsatser. För att möta den kraftiga ökningen av inkommande anmälningar till familjeenheten, samt för att minska den höga arbetsbelastningen för socialsekreterarna, har enheten sedan januari utökats med en mottagningsgrupp. Den består av en biträdande enhetschef och två socialsekreterare. Personalomsättningen har minskat och i det fall nyrekrytering skett har socialsekreterare med adekvat erfarenhet anställts. Från slutet av augusti och tre månader framåt kommer utredningsgruppen även ges förstärkning från stadens förstärkningsteam. Teamet är en del i stadens arbete med handlingsplanen och en resurs för stadsdelsnämndernas barn- och ungdomsvård.
- Försörjningsstödsenheten fick en ny enhetschef i maj. En förändring sker även i september när enheten kommer att ha två biträdande enhetschefer, istället för en. Erfaren personal har rekryterats under sommaren och till hösten. Enheten har tidigare haft behov av tre externa konsulter som avslutar sin tjänst i augusti-september. Inga fler konsulter kommer att anställas. Medarbetarna har varit tydliga i sina svar på medarbetarenkäten om att de vill vara mer delaktiga och efterfrågar mer kommunikation, uppföljning och återkoppling. En handlingsplan har tagits fram. Enheten har börjat arbeta med *ständiga förbättringar* och har en målinriktningstavla som gett ett nytt sätt att följa upp arbetet.
- Hedvig Eleonora förskolor startade under våren ett internt nätverk för enhetens tillsvidareanställda barnskötare. Syftet är att stärka barnskötarnas roll, det teoretiska kunnandet och dra nytta av det kolligiala lärandet samt inspireras av varandras erfarenheter och idéer. Hälften av enhetens barnskötare deltog i nätverket under våren och andra hälften startar under hösten. I utvärderingen av vårens arbete i nätverket ger barnskötarna uttryck för att satsningen gett positiva resultat.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	80	80	80	82		83	81	2018
								
Analys								
Mäts genom medarbetarundersökningen. Förvaltningens resultat, 80, innebär en minskning med 2 punkter sedan förra mätningen. Det finns inga könsskillnader i resultatet. Förvaltningens resultat ligger nu på samma nivå som stadens totala index. Analyser på avdelnings- och enhetsnivå har genomförts för att förstå vad minskningen mellan åren beror på och vilka								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
åtgärder som behöver vidtas för att förbättra resultatet. Dessa beskrivs i respektive verksamhets handlingsplan.								
  Index Bra arbetsgivare ♀	81			83		84	84	2018
Analys Nämndens årsmål uppnås endast delvis. <i>Index Bra arbetsgivare</i> består av tre delindex: Jämställdhet, attraktiv arbetsgivare samt rekommendera arbetsplats. Delindexen baseras på data inhämtade från olika källor, vilket gör att de inte är jämförbara sinsemellan. <i>Delindex attraktiv arbetsgivare</i> har utvecklats positivt mellan åren 2017 och 2018. Det baseras på andel tillsvidareanställningar, korttidssjukfrånvaron och avgångar på egen begäran. <i>Delindex jämställdhet</i> har försämrats jämfört med föregående mätning. Detta index avser skillnaden mellan män och kvinnor i fråga om heltidsanställning, långtidssjukfrånvaro och karriärmöjligheter/chefskap. Resultaten avseende heltid visar att det finns könsskillnader (89 procent av förvaltningens tillsvidareanställda kvinnor har heltidsanställning, motsvarande andel för männen är 80 procent). Även när det gäller långtidssjukfrånvaro syns skillnader mellan kvinnor och män. En större andel kvinnor är långtidssjukskrivna. När det kommer till karriärmöjligheter/chefskap visar resultaten däremot ingen nämnvärd könsskillnad. <i>Delindex rekommendera arbetsplats</i> , som baseras på fyra frågor från medarbetarenkäten, har minskat med 2 indexpunkter sedan föregående mätning. Analyser på avdelnings- och enhetsnivå har genomförts för att förstå vad minskningen mellan åren beror på och vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra resultatet.								
  Sjukfrånvaro ♀	6,3 %	3 %	6,7 %	6,5 %	6,5 %	6,7 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2018
Analys Stadsdelsförvaltningens sammantagna sjukfrånvaro (rullande 12-månadersperiod) uppgår till 6,3 procent. Sjukfrånvaron är lägre bland männen än bland kvinnorna. I tertialrapport 2 2017 uppgick sjukfrånvaron till 6,9 procent.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14 ♀	2,49 %	1,78 %	2,58 %	2,43 %	2,45 %	2,45 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2018
Analys Korttidssjukfrånvaron, dag 1-14, har ökat under perioden (sedan VB 2017) och uppgår till 2,49 procent. Kvinnorna har fortsatt en högre korttidssjukfrånvaro än männen. I tertialrapport 2 2017 uppgick korttidssjukfrånvaron till 2,58 procent. Avvikelsen mot årsmålet är endast 0,04 procentenheter, prognosen är att årsmålet uppnås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna stödja stadsdelsnämnderna i hur äldreomsorgen kan organisera sin ledningsorganisation för att främja det närvarande ledarskapet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Äldrenämnden har påbörjat planeringen av uppdraget i samverkan med kommunstyrelsen.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra och utvärdera en pilot med schemalagd reflektionstid i hemtjänsten	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Utbildning av reflektionsledare inom ett urval av stadsdelar (ej Östermalm) pågår.			

Nämndmål:

Nämnden är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Chefer för nämndens verksamheter ger sina medarbetare mandat och förutsättningar för att vara delaktiga och ta ansvar i sitt arbete. Genom tillit, engagemang och lyhördhet kan chefer och medarbetare tillsammans utveckla verksamheten och bidra till att AMI, aktivt medskapandeindex, ökar och att andelen medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ökar.

Analys

Det förväntade resultatet uppnås endast delvis. Se analys under indikatorerna nedan. Flertalet aktiviteter pågår i enlighet med verksamhetsplanen, se kommentarer under respektive aktivitet nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ ♀ Andelen medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats till andra.	66	66 %	66 %			78 %		2018
Analys								
Resultatet baseras på en enskild fråga i medarbetarundersökningen. 66 procent har svarat positivt (8-10 på en tiogradig skala), 24 procent är neutrala (svarade 5-7) och 10 procent negativa (svarade 1-4). Resultatet innebär en minskning med fem procentenheter jämfört med föregående år. Förvaltningens resultat är detsamma som genomsnittet för staden. En lika stor andel män som kvinnor är positiva. Sett till andel negativa finns däremot en könsskillnad, 9 procent av kvinnorna och 15 procent av männen svarade 1-4. Ytterligare analys på avdelnings- och enhetsnivå krävs för att förstå vad minskningen mellan åren beror på och vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra resultatet. Arbetet med enhetsvisa kompetensförsörjningsplaner kommer att inriktas på att behålla och utveckla befintliga medarbetare och förväntas på sikt bidra till ökad måluppfyllelse.								
◆ ♀ Ledarskapsindex	78	80	77	79		80		2018
Analys								
Nämndens årsmål uppnås inte. Resultatet av medarbetarundersökningen visar att förvaltningens ledarskapsindex uppgår till 78, att jämföra med totalen för staden som var 79. Resultatet innebär en försämring jämfört med föregående år, ledarskapsindex uppgick då till 79. Det finns skillnader mellan könen, kvinnorna tycks skatta ledarskapet lägre än männen. Ytterligare analyser på avdelnings- och enhetsnivå krävs för att förstå varför resultaten sjunkit och vad könsskillnaderna beror på. Förvaltningsgemensamma insatser kommer att göras för att skapa bättre förutsättningar för cheferna. En åtgärd som planeras är att ta fram en förvaltningsgemensam chefsintroduktion. Ytterligare en åtgärd blir att ta fram förvaltningsövergripande lönekriterier för chefer.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Alla enheter ska ta fram en kompetensförsörjningsplan.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			
Arbetet påbörjades i maj och pågår under hösten.			
▶ Bidra i utbildningsförvaltningens framtagande av handlingsplan gällande förskollärare och barnskötare.	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Planering inför förvaltningens deltagande i projektet som startar vecka 43 har påbörjats.			
 Fokusgrupper för barnskötare kring uppdraget gällande behov av kompetensutveckling genomförs.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Regeringen har i augusti 2018 beslutat om en reviderad läroplan för förskolan. Läroplanen träder i kraft den 1 juli 2019. Förvaltningen kommer i samband med impelmentering av den reviderade läroplanen under 2019 planera för kompetensutvecklingsinsatser för barnskötare.			
 Fortsatt arbete med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggare	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med handlingsplanen pågår. I april anordnades en särskild temadag för socialsekreterare och biståndshandläggare kring arbetet med handlingsplanen. Förvaltningen fortsätter arbeta med att utveckla introduktionen och mentorskap för nyanställda socialsekreterare och biståndshandläggare.			
 Förvaltningen utreder införandet av en bemanningsenhet, i första skedet som en pilotverksamhet, inom nämndens förskoleverksamheter tillsammans med Normalms stadsdelsförvaltning.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Slutrapport gällande utredning om möjligheten att starta en gemensam bemanningsenhet inom förskolan för Östermalm och Norrmalm har färdigställts i juni. Fortsatt planering inför ett eventuellt införande pågår.			
 Implementera framtagna rutiner gällande kränkande särbehandling.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med att implementera rutinen gällande kränkande särbehandling pågår inom respektive enhet.			
 Revidera den lokala överenskommelsen för samverkan	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Ett partsgemensamt arbete har genomförts och en ny lokal överenskommelse är beslutad. Den träder i kraft under hösten. Partsgemensam utbildning kommer att genomföras under hösten.			
 Utbildning för chefer gällande SAM, systematiskt arbetsmiljöarbete, och OSA, organisatorisk och social arbetsmiljö	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Ett samarbete med Kungsholmens stadsdelsförvaltning är inlett. Utbildningar för chefer och skyddsombud planeras under senhösten.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls delvis

Analys

Prognosen är att målet uppfylls delvis. Bedömningen baseras på att nämndens årsmål kopplade till fullmäktiges indikatorer inte förväntas nås fullt ut. Liksom föregående år har nämnden högt ställda mål. Detta gör att förvaltningen väljer att lämna en försiktig prognos. Verksamheterna fortsätter att fördjupa sina kunskaper om antirasism, genus, normkritik och hbtq-personers livsvillkor.

Arbetsätt och goda exempel:

- Inom parklekarna och dagverksamheterna pågår kompetensutveckling för att förebygga och motverka diskriminering genom den webbaserade utbildningen "Allas rätt".
- Norra Djurgårdsstadens förskolor 2 har under våren utformat gemensamma *Spelregler för en välkomnande förskola*. Spelreglerna kommer att sitta synligt uppsatta i förskolans lokaler. Spelreglerna inkluderar lärmiljön, bemötande av barn och vårdnadshavare och bemötande av arbetskamrater.
- I LSS-lagstiftningen finns värdegrundsfrågor tydligt dokumenterade. Medarbetarna inom Stöd- och serviceenheten diskuterar, utvärderar och utvecklar värdeorden på planeringsdagar, personalmöten, ärendedragningar, handledning, utbildningsdagar samt i det dagliga arbetet. Därigenom förankras detta i arbetsätt och arbetsmetoder. På gruppbestäderna har man vidareutvecklat värdegrunden och har den uppsatt i verksamheten så att den finns tillgänglig för både boende, besökare och personal.
- Hemtjänsten har genomfört webbutbildning i äldreomsorgens nationella värdegrund.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever diskriminering				98 %		100 %	Öka	2018
Analys Resultatet redovisas i verksamhetsberättelsen. Föregående år var resultatet 98 procent, då två procent hade valt att inte besvara frågan. Utifrån det är prognosen att årsmålet endast delvis kommer att uppnås.								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				83 %		90 %	Öka	2018
Analys Resultatet redovisas i med verksamhetsberättelsen. Resultatet 2017 var 83 procent, medan stadens snitt var 82 procent. En stor förbättring krävs för att nå årsmålet 90 procent, utifrån detta är prognosen att årsmålet endast delvis kommer att uppnås.								
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				90 %		94 %	Öka	2018
Analys Resultatet redovisas i verksamhetsberättelsen. Utfallet 2017 var samma för både kvinnor och män, 90 procent. Stadens snitt var 89 procent. Svarsfrekvensen endast 44 procent.								
  Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem	100 %			98 %	100	100 %	Öka	2018
Analys På frågan "Upplever du att ditt barn diskrimineras av förskolans personal?", svarade 100 procent av dem som hade en uppfattning nej. Två procent hade ingen uppfattning, valde alternativet vet ej. (Andelen svar inom kategorin "vet ej" inkluderas inte i summan "ja" och "nej" svar utan redovisas vid sidan om.) Detta kan jämföras med stadens resultat där 99 procent som svarade på frågan svarade nej, och fyra procent av respondenterna valde alternativet vet ej.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med civilsamhället och genom befintliga mötesplatser verka för att nå och stärka kunskaperna hos fler föräldrar om barn och ungas rättigheter. Kommunstyrelsen ska vara behjälplig i arbetet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen inväntar vägledning i uppdraget från stadsledningskontorets kansli för mänskliga rättigheter.			

Nämndmål:

Invånare och brukare får ett gott och respektfullt bemötande, ett normkritiskt och inkluderande förhållningssätt genomsyrar nämndens verksamheter.

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Verksamheterna fördjupar sina kunskaper om antirasism, genus, normkritik och hbtq-personers livsvillkor. Brukarna är nöjda med personalens bemötande och en lägre andel upplever sig diskriminerade, jämfört med föregående år. Vårdnadshavarna är fortsatt nöjda med förskolornas arbete med normer och värden.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet pågår som planerat, se analys under indikatorerna och kommentarer under aktiviteterna nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel brukare inom äldreomsorgen som är nöjda med personalens bemötande						97 %		2018
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelsen. Resultaten från föregående år var genomgående positiva för samtliga av nämndens verksamheter i egen regi. Utifrån tidigare års utfall, och utifrån det arbete som pågår i verksamheterna kring bemötande, är bedömningen att målet kommer att uppnås.								
 Andel nöjda vårdnadshavare gällande barns lika möjligheter att utvecklas	93 %					94 %		2018
Analys I årets förskoleundersökning svarar 93 procent att de är nöjda gällande påståendet <i>Jag upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning</i> . Årets resultat innebär en försämring med en procentenhet jämfört med 2017. Resultatet är emellertid inte entydigt. Andelen som instämmer helt i påståendet <i>Jag upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning</i> har ökat två procentenheter jämfört med föregående mätning. Andelen som ger betyget fyra på den femgradiga skalan har emellertid minskat med 2 procentenheter. 11 procent instämde inte i påståendet i årets mätning (svarade 1 eller 2), vilket kan jämföras med 10 procent i föregående mätning.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nöjda vårdnadshavare gällande personalens bemötande av barn	93 %					95 %		2018
Analys I årets förskoleundersökning svarar 93 procent att de är nöjda gällande påståendet <i>Jag upplever att personalen på förskolan bemöter mitt barn på ett respektfullt sätt</i> . Utfallet ligger precis under det högt uppsatta målvärdet på 95 procent.								
 Andel nöjda vårdnadshavare gällande personalens bemötande av vårdnadshavare	93 %					95 %		2018
Analys I årets förskoleundersökning svarar 93 procent av vårdnadshavarna att de är nöjda gällande påståendet <i>Jag upplever att personalen på förskolan bemöter mig på ett respektfullt sätt</i> . Utfallet ligger precis under det högt uppsatta målvärdet på 95 procent.								
 Index normer och värden	91					92		2018
Analys Utfallet för index området normer och värden samt barns inflytande ligger på 91 vilket är precis under det högt uppsatta målvärdet på 92.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En rutin för förskolornas och parklekarnas arbete mot diskriminering och kränkande behandling utifrån riktlinjer för barnsäkerhet tas fram.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Implementering av riktlinjer för barnsäkerhet pågår. Förvaltningen kommer med start hösten 2018 att utifrån den reviderade läroplanen för förskolan arbeta fram en rutin för förskolornas och parklekarnas arbete mot diskriminering och kränkande behandling.			
 Fördjupa kunskapen kring genus och normkritik hos anställda inom äldreomsorgen	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Denna aktivitet skjuts fram till år 2019. Under 2018 kommer en kartläggning av behovet att genomföras.			
 Genomföra kompetensutveckling om vilka olika typer av funktionsnedsättning som finns.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Sammanställning av genomförd kompetensutveckling inom funktionsnedsättningsområdet kommer att redovisas i samband med verksamhetsberättelsen.			
 I samråd med ungdomsrådet ta fram ett förslag på revidering av ungdomsrådet stadgar.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Ärendet behandlades på nämndens sammanträde i juni.			
 Samtliga enheter analyserar sina verksamhetsresultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Förbättringsåtgärder tas fram och beskrivas där omotiverade skillnader mellan könen framkommer.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet sker löpande. En analys görs i samband med tertialrapport 2, utifrån de verksamhetsresultat som finns tillgängliga i nuläget. Fler verksamhetsresultat presenteras under året, som gör att enheterna då får ytterligare underlag till sina analyser.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

● Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. Arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor vidareutvecklas kontinuerligt. Barnrättsperspektivet stärks genom utbildningsinsatser för berörda medarbetare inom förskola, socialtjänst och parkmiljö. Förvaltningens barnrättssamordnare kommer under hösten att ta fram implementeringsplan för stadens program för barnets rättigheter.

Socialtjänstenspektörerna gjorde under 2017 en granskning som avsåg barnperspektivet i handläggningen av ekonomiskt bistånd för barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden vid flera stadsdelsförvaltningar. Hos försörjningsstödsenheten (som är gemensam för Kungsholmens, Norrmalms- och Östermalms stadsdelsnämnder) återfanns flest barnkonsekvensanalyser. Även samverkan mellan ekonomiskt bistånd och barn- och ungdom (här familjeenheten) förelåg i störst utsträckning hos försörjningsstödsenheten på Östermalm, vilket tyder att arbetet har kommit förhållandevis långt.

Arbetsätt och goda exempel

- Flera förskoleenheter har anordnat utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser med temat barns inflytande i förskolan. I Norra Djurgårdsstadens förskolor har alla avdelningar under året arbetat med barnkonventionen tillsammans med barnen. Varierat material har använts som grund för olika åldersgrupper, exempelvis "Stopp, min kropp" och "Vilda säger nej".
- Parklekarnas temadagar som startade i januari, där de via leken på ett systematiskt sätt tar in barns åsikter. Det bidrar till att barnens åsikter får ett större genomslag i planeringen. Under våren var flera teman kopplade till barns önskemål bland annat under rubriken "Måla din fantasipark". Resultatet kommer att ligga till grund för kommande temadagar.
- Familjeenhetens metodstödjare och socialsekreterare har utvecklat checklistor för egengranskning, förhandsbedömningar och beslutsunderlag utifrån barns delaktighet. Vuxnenheten och Familjeenheten arbetar enligt ett flödesschema som beskriver samarbetet i ärenden där det finns barn. Samtalsrum har anpassats så att barn och ungdomar ska känna sig välkomna. Ungdomar erbjuds att träffa socialsekreterarna utanför kontoret genom promenad eller liknande. En särskild diskussion pågår utifrån ett projekt med föreningen Maskrosbarn gällande alternativa vägar för kontakt med ungdomar.
- Vuxnenheten använder tilläggsfrågor i den vuxnes utredning som rör frågor om hur barnet påverkas av utredningen, stödet till den vuxne samt frågor kring föräldraskapet. För att bättre fånga upp barnperspektivet och genomföra barnkonsekvensanalyser görs särskilda ärendedragningar för att få en samsyn kring barns delaktighet i handledning och utredning.

- Inom försörjningsstödsenheten finns en barnperspektivgrupp som bevakar och utvecklar enhetens arbetssätt i handläggningen.
- Stöd- och serviceenheten har påbörjat arbete med stadens program för barnets rättigheter och inflytande. Enheten har bland annat haft en workshop om hur man kan följa upp barns insatser med hjälp av spel.
- I samband med framtagandet av den nya parkplanen för Östermalm hölls en särskild dialog med barn på Östermalms kommunala förskolor på temat ”Framtidens park”. Barnen fick drömma, tänka, leka, fantisera, snickra, måla, teckna och konstruera. Syftet var att barnen ska känna sig delaktiga, lyssnade på och respekterade.

Nämndmål:

Barnrättsperspektivet uppmärksammas och barnets rättigheter respekteras

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor vidareutvecklas. Barnrättsperspektivet stärks genom utbildningsinsatser för berörda medarbetare inom förskola, socialtjänst och parkmiljö. Vårdnadshavarna är fortsatt nöjda med förskolornas arbete med barns inflytande. Personalens självvärdering visar att arbetet utifrån barnkonventionen är väl förankrat i verksamheten.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet fortgår enligt verksamhetsplanen, se kommentarer under indikatorerna och aktiviteterna nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel arbetslag som bedömer sig klara kriteriet för barnkonventionen på nivå 4 i kvalitetsindikatorn, självvärdering utifrån läroplansuppdraget						90 %		2018
Analys Personalen gör självvärdering (WKI) under hösten. Det är osäkert om förskolorna når det högt uppsatta årsmålet på 90 procent av alla arbetslag som värderar sig på nivå 4 inom området Pedagogisk miljö och material kopplat till barnkonventionen.								
 Index barns inflytande	91					92		2018
Analys Utfallet för index området normer, värden samt barns inflytande ligger på 91 vilket är precis under det högt uppsatta målvärdet på 92.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Dialog genomförs och barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor används systematiskt i arbetet med planering av nya förskolor samt i upprustningar av förskolegårdarna.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor finns med som en återkommande punkt på förvaltningens förskoleplaneringsgrupps möten. Dialog har genomförts i de förskolegårdsprojekt som pågått våren 2018, det vill säga förskolorna Gustav Adolf, Läkarvillan och Styrmansgatan 26.			
 En rutin för förskolornas och parklekarnas arbete med barnrättsperspektivet utifrån programmet barns rättigheter och inflytande tas fram.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Implementering av programmet pågår. Förvaltningen har arbetat in perspektivet som en punkt i möten med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret och i protokoll för förskoleplaneringsgruppen samt i funktionsprogrammet för förskolor.			
 Sex stycken barndialoger i Hållplatsens koncept genomförs.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Sammanlagt har tre Hållplatsen dialoger genomförts, inga fler planerade dialoger under året.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande fullmäktiges indikatorer samt underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. Förvaltningen prognostiserar att två årsmål kommer att uppnås helt och ett delvis, se analys direkt under indikatorerna nedan.

Arbetsätt och goda exempel

- För att säkerställa ett likvärdigt och samordnat stöd och skydd för våldsutsatta och behandling för våldsutövare inrättas Stockholms stad fyra relationsvårdscentrum. I juni öppnade förvaltningen, tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Södermalm, Norrmalm och Kungsholmen, *Relationsvårdscenter innerstaden* (RVCI) beläget på Södermalm. Verksamheten tar emot våldsutsatta och våldsutövare från 18 år.
- Familjeenheten utarbetar under hösten en struktur för säkerhetsarbetet enligt "Signs of Safety" samt för handledning i ärenden där säkerhetsplaner erbjuds familjer som alternativ till placeringar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel medarbetare som gått utbildning kring att				35,4		40 %	Tas fram av	2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀ upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, konsekvenser av det och hur man kan prata om detta							nämnden	
Analys								
Utbildning pågår enligt plan. Årsmålet bedöms uppfyllas.								
  Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper				78		45 %	Tas fram av nämnden	2018
Analys								
Utbildning pågår enligt plan. Årsmålet förväntas uppfyllas.								
  Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				37 st		60 st	tas fram av nämnden	2018
Analys								
Nämndens mål förutsätter närmast en dubblering av kända ärenden vilket är en hög ambitionsnivå. Under året pågår aktiviteter inom såväl förvaltningen som staden, såsom det fortsatta arbetet inom förvaltningens VINR-nätverk och indikatorbaserad utbildning samt stadens arbete med temadagar, KI-utbildning och den kampanj som riktas till allmänheten med syfte att våga se samt agera vid våld i nära relationer. Vidare kan det förvaltningsgemensamma relationsvåldscentrumet som öppnat under sommaren bidra till att fler personer blir kända för socialtjänsten.								

Nämndmål:

Ingen ska vara rädd för att utsättas för våld eller hot om våld i nära relationer

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personer som utsatts för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd och vid behov skyddat boende. Andelen medarbetare som har gått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta ökar. Andelen medarbetare som gått utbildning kring att upptäcka barn som upplever våld i nära relation och hedersrelaterat våld, konsekvenser av det och hur man kan prata om detta ökar.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet fortgår som planerat, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anordna föreläsning för chefer och medarbetare om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Chefsgrupp och medarbetare som omfattas av förvaltningens lokala rutiner inom VINR har erbjudits föreläsningar som anordnats av socialförvaltningen eller länsstyrelsen.			
 De lokala rutinerna för arbetet mot våld i nära relationer implementeras i verksamheten	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Förvaltningen har ett lokalt nätverk som ansvarar för de lokala rutinerna, dess innehåll och implementering. Nätverket träffas flera gånger per år och representanter finns från alla avdelningar.			
 Personalen i förskolan känner till och använder sig av Brottsoffermyndighetens material "Liten och trygg" i samtal med barn.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet pågår enligt plan.			
 Se över möjligheten att den webbaserade utbildningen om våld i nära relationer ingår i förvaltningens introduktionsprogram.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet med att utveckla förvaltningens introduktionsprogram pågår.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen baseras på prognostiserade utfall för fullmäktiges indikatorer samt nämndmål med tillhörande aktiviteter. Nämnden arbetar för att andelen personer med funktionsnedsättning som är nöjda med den insats de beviljats, och som upplever att de kan påverka utformningen av insatsen, ska öka. Nämnden arbetar även för att personer med funktionsnedsättning ska uppleva att stadens inne- och utemiljö är tillgänglig och användbar.

Stadens reviderade program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning beslutades under året. Det kommer att ligga till grund för nämndens fortsatta arbete inom funktionshinderområdet utifrån åtta prioriterade fokusområden. Under året kommer en revidering av brukarenkäten att påbörjas för att öka dess tillgänglighet utifrån kompletterande kommunikation. Enheterna i egen regi genomför därtill egna kompletterande enkäter med bildstöd. Resultaten kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen. Individuella uppföljningar görs med samtliga brukare för att följa upp vad som kan förbättras i dialog med respektive utförare.

Arbetsätt och goda exempel

- Under våren gjorde Stöd- och serviceenheten en studieresa till Danmark. De besökte bland annat "Institutet för mänskliga rättigheter" med fokus på funktionsnedsättning och Handikappens hus i Köpenhamn. Genom omvärldsbevakning och möten med brukarföreningar i Danmark har enheten fått kunskap och nya idéer om hur både brukardelaktigheten i utredningar och inflytandet på boenden i egen regi kan förbättras.

- I samband med att Östermalms parkplan togs fram genomfördes en tillgänglighetsinventering av parkerna som kommer att ligga till grund för framtida tillgänglighetsåtgärder.
- Tillgänglighet är viktigt för parkbesökare och beaktas i varje parkupprustning. Arbetet med tillgänglighetshöjande åtgärder har fortsatt, bland annat i samband med upprustningen av lekplatsen i Olaus Petri parken och omkring Humlanhuset.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ kvinnor	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				83 %		88 %	88 %	2018
Analys Resultatet kommer under hösten. Uppföljningar genomförs med varje enskild brukare, då ges möjlighet att ta upp vad man inte är nöjd med för att möjliggöra åtgärder från utföraren. Nämndens genomsnittliga värde har under en sjuårsperiod legat på 81 procent.								
  Andel nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				100 %		90 %	90 %	2018
  Andel nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				69 %		88 %	88 %	2018
Analys Resultatet kommer under hösten. Det behöver öka med 19 procent i jämförelse med 2017 för att årsmålet ska uppnås. Indikatorn mäter helhetsintrycket av LSS-boendet. Enkätsvaren kommer att utgå från en ny enkät med färre frågor vilket kommer att påverka utfall och indikatorer.								
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				89 %		89 %	89 %	2018
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				87 %		87 %	tas fram av nämnden	2018
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				72 %		77 %	77 %	2018
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig				63 %		63 %	tas fram av nämnden	2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)								
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				81 %		91 %	91 %	2018
Analys Resultaten kommer under hösten. Utfallet har haft betydande variationer sedan 2011 med ett medelvärde på 83 procent.								

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning lever ett självständigt liv och deltar på lika villkor i samhället

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen personer med funktionsnedsättning som är nöjda med den insats de beviljats och som upplever att de kan påverka utformningen av insatsen ökar. Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne- och utemiljö är tillgänglig och användbar ökar.

Analys

Arbetet för att nå det förväntade resultatet fortgår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bjuda in stadens funktionshinderombudsman till ett chefsforum i syfte att informera om det nya programmet för delaktighet.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Funktionshindersombudsmannen har bjudits in till ett av höstens kommande chefsforum.			
 Platser för odlingslådor ska tillgänglighetsanpassas	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under april färdigställdes en ny platsbyggd stadsodling i Olaus Petri parken med tillgänglighetsanpassade odlingslådor som det är möjligt att komma fram till med rullstol. I oktober invigs även den nya lekplatsen på Sportfältet som också kommer att innehålla en platsbyggd tillgänglighetsanpassad stadsodling.			
 Uppföljning av kartläggning av till- och frångänglighet i de lokaler där nämnden bedriver verksamhet.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Nämndens råd för funktionshindersfrågor kommer att under hösten 2018 följa upp förgående års till- och frångänglighetsarbete i nämndens lokaler.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

● Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av målluppfyllelsen baseras på prognos för helåret gällande underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter. Genom stärkt kommunikation och utökade kontaktytor mellan invånare och nämnd förväntas andelen invånare som vet hur de kan komma i kontakt med Östermalms stadsdelsnämnd öka. Nämnden arbetar för att allt fler invånare ska få kännedom om möjligheten att lämna in medborgarförslag och vetskap om hur de kan påverka sin närmiljö.

I förvaltningens arbete med att genomföra medborgardialoger i samband med parkupprustningar pågår ett kontinuerligt arbete för att bredda dialogen och nå ut till nya målgrupper. Exempelvis genom att genomföra dialogtillfällen på tider då även småbarnsfamiljer har möjlighet att delta eller att hitta nya kommunikationskanaler för att informera om dialogen. Förvaltningens egen uppföljning av deltagandet i genomförda dialoger det senaste året visar dock att fler kvinnor än män har lämnat synpunkter.

Arbetssätt och goda exempel

- Under våren bjöds invånare in till Östermalms bibliotek för att få samtala med representanter från nämnden om de frågor som är angelägna för dem som boende på Östermalm. Ett femtiotal besökare deltog. Ytterligare en politikerträff hölls under våren hos Östermalms Föreningsråd. Det var ett initiativ av nämndens pensionärsråd och riktades särskilt till invånare som är 65 år och äldre. Ett trettiotal besökare deltog vid detta tillfälle.
- Nämndens ungdomsråd har under våren samarbetat med ungdomar från Norrmalm och Kungsholmen och tillsammans arrangerat en debattkväll mellan ungdomsförbunden för de nio partier som sitter i kommunfullmäktige. Syftet med debatten var att bidra till att ungdomarna skulle lära sig mer om vad de olika partierna står för och att skapa engagemang och intresse bland ungdomar inför valet.
- Den nya parkplanen ställs ut i en paviljong i Valhallavägens pop up-park. På utsidan av paviljongen finns information om den nya planen. Paviljongen är bemannad av förvaltningen vid ett antal tillfällen, så att allmänheten kan ställa frågor och lämna synpunkter. Under utställningsperioden finns även ett program med föreläsningar och parkvandringar för allmänheten kring parkhistoria och parkutveckling på Östermalm.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor 				38 %		42 %	42	2018
Analys Indikatoren mäts genom stadens demokratiundersökning. Den består av ett index baserat på frågorna "jag har förtroende för äldreomsorgen/(kommunala) förskolan/fritid- & kulturverksamheten/socialtjänsten i det område där jag bor". På uppmaning								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
av kommunstyrelsen har nämnden höjt årsmålet från 40 till 42 procent. Eftersom demokratiundersökningen är en attitydundersökning är det svårt att förutspå resultatet. Respondenterna behöver inte ha erfarenhet av den verksamhet de ska bedöma och svaren kan därför påverkas av annat. Prognosen baseras på föregående års resultat då endast två av de fyra berörda verksamhetsområdena fick ett resultat över 40 procent.								
  Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö				16 %		25 %	25	2018
Analys Indikatorn mäts genom stadens demokratiundersökning och ett index av frågorna "Jag vet hur jag kan påverka beslut som rör parker, lekplatser och parklekar/gator (cykelbanor och trafiksäkerheten)/torgen i det område där jag bor". På uppmaning av kommunstyrelsen har nämnden höjt årsmålet från 20 till 25 procent.								

Nämndmål:

Invånarna är delaktiga och har inflytande

 Uppfylles helt

Förväntat resultat

Genom stärkt kommunikation och utökade kontaktytor mellan invånare och nämnd ökar andelen invånare som vet hur de kan komma i kontakt med Östermalms stadsdelsnämnd. Allt fler invånare får kännedom om möjligheten att lämna in medborgarförslag och vet hur de kan påverka sin närmiljö.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel som känner till möjligheten att lämna medborgarförslag.				39		40		2018
Analys Resultatet hämtas från Medborgarundersökningen och redovisas senare under året.								
 Andel som vet hur man kommer i kontakt med Östermalms stadsdelsnämnd				52		55		2018
Analys Resultatet hämtas från Medborgarundersökningen och redovisas senare under året.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra demokratilektioner i stadsdelsområdets skolor.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under perioden har fem högstadielklasser fått demokratilektioner.			
 Revidera och marknadsföra rutiner för medborgarförslag.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En ny rutin för hantering av medborgarförslag beslutades av nämnden i februari. Marknadsföring av möjligheten att lämna in medborgarförslag sker löpande under året.			
 Ta fram en årsplan för medborgardialoger på biblioteket och parkinvigningar där nämndens ledamöter ska delta.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En årsplan har presenterats för nämndens gruppledare.			
 Teckna nya brukaravtal för skötsel av delar av parkmark på Östermalm	2018-01-01	2018-12-31	
Analys En informationsinsats kring möjligheten att teckna brukaravtal för skötsel av parkmark kommer att genomföras.			
 Utställning av och dialog om parkplanen.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Paviljongen, där utställningen sker, invigdes på Parkernas dag den 25 augusti och finns på plats den fram till den sista september.			
 Utvärdera ungdomsrådets, rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådets upplevelse av delaktighet och inflytande i nämndens berednings- och beslutsprocess.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Utvärderingen sker vid årets slut.			
 Öka antalet platser för platsbyggd stadsodling	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Under april färdigställdes en ny platsbyggd stadsodling med 20 odlingslådor i Olaus Petri parken. Under oktober kommer Sportfältets nya lekplats invigas och även där kommer det finnas nya platsbyggda stadsodlingslådor.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen baseras på prognostiserade utfall för fullmäktiges indikatorer samt nämndmål med tillhörande aktiviteter. Verksamheterna erbjuder utbildning och kunskapen om inköp via e-handel ökar.

Arbetsätt och goda exempel

- Förvaltningen deltar i det stadsgemensamma projektet VINST som syftar till att utveckla en ny upphandlings/inköpsorganisation för staden.
- Förvaltningen bidrar i stadsgemensamma upphandlingar genom deltagande utifrån vilken sakkunskap som efterfrågas.
- Inom ramen för nämndens arbete med intern kontroll har en granskning av verksamheternas följsamhet mot gällande avtal inom städentreprenader och

kontorsmateriel genomförts. Uppföljningen visade att avtalstroheten är hög.

- Stadions förskolor fortsätter att bygga sin organisation för effektiva inköp där förskolorna samarbetar två och två kring inköp av förbrukningsmaterial. Enheten samordnar inköp av möbler och annan utrustning för en hållbar och likvärdig miljö på alla förskolor.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	80 %			65 %	75 %	65 %	Tas fram av nämnden	Tertial 2 2018
Analys								
Utbildningsinsatser för nytillkomna beställare och uppföljning av framförallt tjänstebeställningar har bidragit till förbättrat resultat.								
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		100 %	85%	2018

Nämndmål:

Nämndens upphandlingar och inköp utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Verksamheterna erbjuds utbildning och kunskapen om inköp via e-handel ökar.

Analys

Arbetet fortgår enligt verksamhetsplan, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Särskild uppföljning och utbildning av beställare som hanterar tjänstebeställningar i e-handelssystemet	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			
Under våren har utbildning av nya beställare i e-handelssystemet skett för Kampementets vård och omsorgsboende, i samband med boendets övergång till egen regi. Under hösten kommer särskild uppföljning och utbildning för beställare som hanterar tjänstebeställningar att genomföras.			
 Vidareutbilda stadsdelens superanvändare i samverkan med serviceförvaltningens e-handelsfunktion.	2018-01-01	2018-12-31	
Analys			
Utbildning planeras under tertial 3.			

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Uppföljning per verksamhet

Mnkr		Justerad budget per T1	Beräknade budgetjusteringar	Prognos utfall 2018	avvikelse
kostnader					
Nämnd och förvaltningsadm		44,3	0,1	41,9	2,5
Individ och familjeomsorg		91,5		89,5	2,0
varav barn och ungdom		45,9		44,3	1,6
varav vuxna		15,3		16,1	-0,8
varav socialpsykiatri		30,3		29,1	1,2
Flyktingmottagande		4,3		11,0	-6,7
Stadsmiljöverksamhet		21,7	2,7	23,7	0,7
varav räntor och avskrivningar		7,2		6,5	0,7
Förskoleverksamhet		296,0	14,0	316,4	-6,4
Äldreomsorg		851,9	6,3	856,7	1,5
Stöd och service - funktionsnedsatta		172,3	4,2	175,5	1,0
Barn, kultur och fritid		21,9		20,9	1,0
Arbetsmarknadsåtgärder		23,1		23,1	0,0
Ekonomiskt bistånd		37,0		36,2	0,8
varav handläggning		21,6		21,8	-0,2
summa kostnader		1 564,0	27,3	1 594,9	-3,6
intäkter					
Nämnd och förvaltningsadm		0,3		0,5	0,2
Individ och familjeomsorg		15,1		15,1	0,0
varav barn och ungdom		8,8		8,8	0,0
varav vuxna		0,8		0,8	0,0
varav socialpsykiatri		5,5		5,5	0,0
Flyktingmottagande		1,3		5,3	4,0
Stadsmiljöverksamhet		0,0		0,0	0,0
varav räntor och avskrivningar		0,0		0,0	0,0
Förskoleverksamhet		23,1		24,1	1,0
Äldreomsorg		92,0		92,0	0,0

Mnkr		Justerad budget per T1	Beräknade budgetjusteringar	Prognos utfall 2018	avvikelse
Stöd och service - funktionsnedsatta		6,5		6,5	0,0
Barn, kultur och fritid		2,2		2,2	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder		17,4		17,4	0,0
Ekonomiskt bistånd		15,0		15,0	0,0
varav handläggning		14,3		14,3	0,0
summa intäkter		172,9		178,1	5,2
netto					
Nämnd och förvaltningsadm		44,0	0,2	41,4	2,7
Individ och familjeomsorg		76,4		74,4	2,0
varav barn och ungdom		37,1		35,5	1,6
varav vuxna		14,5		15,3	-0,8
varav socialpsykiatri		24,8		23,6	1,2
Flyktingmottagande		3,0		5,7	-2,7
Stadsmiljöverksamhet		21,7	2,7	23,7	0,7
varav räntor och avskrivningar		7,2		6,5	0,7
Förskoleverksamhet		272,9	14,0	292,3	-5,4
Äldreomsorg		759,9	6,3	764,7	1,5
Stöd och service - funktionsnedsatta		165,8		169,0	1,0
Barn, kultur och fritid		19,7	4,2	18,7	1,0
Arbetsmarknadsåtgärder		5,7		5,7	0,0
Ekonomiskt bistånd		22,0		21,2	0,8
varav handläggning		7,3		7,5	-0,2
summa netto		1 391,1	27,4	1 416,8	1,6
resultatdispositioner förskola					-1,4
resultatdispositioner äldreomsorg					-0,2
resultatdispositioner barn kultur och fritid					0,0
Prognos 2018 efter resultatdisposition					0,0

Totalt prognostiseras för året, efter resultatdispositioner budget i balans. Nämndens driftsbudget uppgår till 1564,0 mnkr för kostnader och 172,9 mnkr för intäkter, netto 1391,1 mnkr med hänsyn tagen till kommunstyrelsens beslut om avstämning av mål och budget 2018 och tertialrapport 1. I samband med avstämningsärendet justerades budgeten dels med 0,8 mnkr för vattenförbättrande åtgärder dels med 0,4 mnkr för arbete med giftfri förskola. I samband med tertialrapport 1 beviljades nämnden 2,1 mnkr av sökta 2,3 mnkr för upparbetade merkostnader för avvecklingen av Dianagården. Därtill tillfördes 0,4 mnkr för kolloverksamhet och 0,8 mnkr för särskild lönesatsning för socialsekreterare och biståndshandläggare.

I detta ärende begär nämnden budgetjustering för resterande avvecklingskostnader för Dianagårdens vård och omsorgsboende om 6,3 mnkr, extrastädning för bosättningar i parker om 2,7 mnkr samt kostnader för kommunalt bostadsbidrag om 1,3 mnkr.

Investeringsbudgeten som uppgår till 21,2 mnkr justerades med 3,3 mnkr för klimatförbättrande åtgärder och 2,8 mnkr för inventarier och maskiner i avstämningsärendet.

I detta ärende begärs 0,2 mnkr för klimatinvesteringar.

Medel för prestationsjusteringar inom förskoleverksamheten och omsorg om funktionsnedsatta sker efter tertialrapport 2 och beräknas till 16,9 mnkr vilket även inkluderar medel för höga hyror inom förskolan och medel för barnomsorgsgaranti.

Nettobudgeten, inklusive beräknade prestationsjusteringar är ca 6,3 procent högre än utfallet 2017. Till och med augusti månad har 923,5 mnkr förbrukats, vilket motsvarar 66,4 procent av budget inklusive beräknade prestationsjusteringar. Motsvarande period 2017 var förbrukningen 861 mnkr vilket motsvarade 63,1 procent. Ökningen av kostnader avser pris- och löneökningar, volymökningar samt kostnader för avveckling och nystart av verksamheter. Avvikelser kommenteras vidare under respektive verksamhet nedan.

Nämnd och förvaltningsadministration

Prognosen är ett överskott om 2,5 mnkr netto. Budgeten uppgår till 44,3 mnkr för kostnader och 0,3 mnkr för intäkter, netto 44,0 mnkr. Bokföringen per augusti uppgår till 27,9 mnkr netto. Motsvarande för år 2017 var 24,6 mnkr. Prognostiserat överskott avser huvudsakligen vakanser.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg (IoF) inklusive socialpsykiatri prognostiserar ett överskott om 2,0 mnkr. Budgeten uppgår till 91,5 mnkr för kostnader och 15,1 mnkr för intäkter, netto 76,4 mnkr. Bokföringen per augusti uppgår till 49,5 mnkr netto. Motsvarande för år 2017 var 44,3 mnkr.

Programrådets nettobudget är 4,9 mnkr högre jämfört med år 2017 där största ökningen (3,7 mnkr) avser IoF barn och ungdom som även visar överskott om 1,6 mnkr. IoF vuxna visar underskott om 0,8 mnkr beroende på höga kostnader för två placeringar enligt LVM. Socialpsykiatri visar ett överskott om 1,2 mnkr pga minskade vårdkostnader.

Flyktningmottagande

Flyktningmottagande, som avser kostnader och ersättningar för ensamkommande barn och ungdomar, prognostiserar ett nettounderskott om 2,7 mnkr. Budgeten uppgår till 4,3 mnkr för

kostnader och 1,3 mnkr för intäkter, netto 3,0 mnkr. Handläggningen av dessa ärenden för stadsdelarna Östermalm, Kungsholmen och Norrmalm utförs av en enhet med placering på Kungsholmen och kostnader för handläggningen uppgår till 4,4 mnkr.

Underskott för årets placeringar är 5,5 mnkr och beror på att placeringskostnader överstiger ersättningar från Migrationsverket efter att verket har gått över till nytt ersättningssystem i juli förra året

Stadsmiljö

Budgeten uppgår till 21,7 mnkr netto varav 7,2 mnkr avser kapitaltjänstkostnader. Budgeten har justerats i avställningsärendet avseende medel för restaurering av Kaknäs våtmark om 0,8 mnkr.

För parkmiljö prognostiseras budget i balans för driftskostnader och överskott om 0,7 mnkr för kapitaltjänstkostnader (räntor och avskrivningar).

För städskostnader efter bosättningar i parker har stadsdelen upparbetade kostnader till och med augusti om 1,9 mnkr och prognosen för året är att kostnaderna kommer uppgå till 2,7 mnkr. För dessa kostnader begär nämnden budgetjustering i detta ärende.

För restaureringen av Kaknäs ängar prognostiseras kostnaden till 0,8 mnkr i år.

Restaureringen beräknas vara klar 2019. Delfinansiering från Länsstyrelsen kommer att sökas under 2019.

Förskoleverksamhet

Prognosen är ett underskott om 6,8 mnkr netto. Budgeten uppgår till 296,0 mnkr för kostnader och 23,1 mnkr för intäkter, netto 272,9 mnkr. Bokföringen per augusti uppgår till 195,3 mnkr netto. Motsvarande för år 2017 var 182,6 mnkr. För prestationsförändringar, kompensation för höga förskolehyror samt barnomsorgsgaranti har förvaltningen beräknat budgetjusteringen till 14,0 mnkr. Prognostiserat underskott avser högre hyreskostnader än budgeterat pga omförhandlingar av kontrakt och nya inhyrningar samt underskott inom förskoleenheterna i Norra Djurgårdsstaden. Resultatenheten Stadions förskolor prognostiserar ett underskott för året om 1,4 mnkr. Enheten hade underskott även under 2017 och om underskottet kvarstår vid årets slut avvecklas enheten som resultatenhet enligt regler för ekonomisk förvaltning.

I augusti var antalet barn i kommunal verksamhet 1951 st vilket är 59 barn fler än i augusti 2017. Andel av barn i kommunal verksamhet i förhållande till enskilda förskolor var 56,3% (55,3% år 2017).

Äldreomsorg

Prognosen är ett överskott om 1,3 mnkr. Budgeten uppgår till 851,9 mnkr för kostnader och 92,0 mnkr för intäkter, netto 759,9 mnkr. Bokföringen per augusti uppgår till 495,2 mnkr netto. Motsvarande för år 2017 var 463,3 mnkr.

Antalet platser per månad vid vård- och omsorgsboendena är i genomsnitt för årets sju första månader 614 platser, vilket är en ökning med 27 platser jämfört med helår 2017.

Vård- och omsorgsboende, som drivs i kommunal regi, prognostiserar ett underskott om 10 miljoner, vilket beror på att enheten är under avveckling och antalet boende på Dianagården har minskat succesivt under året. Nämnden söker i detta ärende medel för

avvecklingskostnader.

Den 1 april övertog stadsdelsnämnden driften av Kampementets vård- och omsorgsboende. Under inledningen har ett stort arbete lagts ner på övertagandet och att få personal och avtal på plats. Kampementets vård- och omsorgsboende prognostiserar en budget i balans

Ersättningsnivåerna för hemtjänst har höjts med 2,5 procent jämfört med 2017. Inom hemtjänsten har 42 600 hemtjänsttimmar utförts i snitt per månad tom juli vilket är en minskning med drygt 1400 timmar per månad jämfört med snittet för 2017. Snittet för antalet unika personer som har hemtjänst har fram till juli månad minskat med 7 personer i jämförelse med snittet för år 2017. För den kommunala hemtjänsten prognostiseras ett underskott om 6 mnkr.

Ersättningsnivåerna per dag till utförare av dagverksamhet har höjts med 2,5% jämfört med 2017. Dagverksamheten Östermalm prognostiserar ett överskott om 240 tkr. Vid verksamheten finns en enhet för demensvård och en enhet för somatisk vård. Samtliga platser vid verksamheten är biståndsbedömda.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Prognosen är ett överskott om 1,0 mnkr netto. Budgeten uppgår till 172,3 mnkr för kostnader och 6,5 mnkr för intäkter, netto 165,8 mnkr. Bokföringen per augusti uppgår till 110,4 mnkr netto. Motsvarande för år 2017 var 105,7 mnkr. Budgeten är 5,2 mnkr högre jämfört med år 2017. Därtill tillkommer prestationsjusteringar för ökade LSS insatser inom funktionshinder som beräknas uppgå till 2,9 mnkr. Ökningen avser huvudsakligen nya placeringar och högre nivåer inom LSS gruppboende. Kostnader för personaltransporter prognostiseras till 8,6 mnkr och innebär en viss minskning mot fjolårets kostnader om 9,2 mnkr.

Programområdets resultat är jämnt fördelat på beställarsidan och utförarsidan. Utförarna består av tre LSS gruppboendestäder och två LSS serviceboendestäder.

Barn, kultur och fritid

Prognosen är ett överskott om 1,0 mnkr netto. Budgeten uppgår till 21,9 mnkr för kostnader och 2,2 mnkr för intäkter, netto 272,9 mnkr. Bokföringen per augusti uppgår till 11,7 mnkr netto. Motsvarande för år 2017 var 10,7 mnkr. Överskottet avser vakanser inom fältverksamhet och preventionsverksamheten.

Arbetsmarknad

Prognosen är budget i balans. Budgeten uppgår till 23,1 mnkr för kostnader och 17,4 mnkr för intäkter, netto 5,7 mnkr. Budget för arbetsmarknadsåtgärder har ökat med 0,8 mnkr jämfört med år 2017. Bokföringen per augusti uppgår till 5,8 mnkr netto. Motsvarande för år 2017 var 5,4 mnkr.

Ekonomiskt bistånd varav handläggning

Prognosen är överskott om 0,8 mnkr. Budgeten uppgår till 37,0 mnkr för kostnader och 17,4 mnkr för intäkter, netto 19,6 mnkr. Bokföringen per augusti uppgår till 13,4 mnkr netto. . . Motsvarande för år 2017 var 12,6 mnkr. Nettobudget är 0,4 mnkr högre jämfört med år 2017. Ökade kostnader avser uteslutande kostnader för tillfälligt inhyrd personal inom handläggarenheten som visar ett underskott om 0,2 mnkr. Kostnader för försörjningsstöd däremot redovisar ett överskott om 1,0 mnkr. Prognos för ekonomiskt bistånd är baserad på

förväntad snittkostnad om 1,2 mnkr per månad fram till december månad. Kostnader för utbetalt försörjningsstöd uppgick per augusti till 9,1 mnkr vilket är 0,5 mnkr lägre än fjolårets kostnader. Antal bidragshushåll och medelbidraget i snitt för januari tom juli är 128 st respektive 8938 kr att jämföra med fjolårets snitt om 132 st respektive 9051 kr.

Resultatenheter

Från 2017 hade resultatenheterna 7,1 mnkr i resultatfond. Resultatenheten Stadions förskolor prognostiserar ett underskott för året om 1,4 mnkr. Enheten har i sin resultatfond ett underskott sedan 2017 om 1,4 mnkr. Kvarstår underskott vid årets slut avvecklas enheten som resultatenhet enligt reglerna för ekonomisk förvaltning.

Med hänsyn tagen till ovanstående beräknas resultatfonden till 2019 uppgå till 8,7 mnkr vid årets slut. Samtliga resultatenheter prognostiseras då ha en positiv resultatfond.

Investeringar

Stadsdelsnämnden har en budget på 12,9 mnkr enligt verksamhetsplan 2018 för investeringar i parker och grönområden. I samband med tertialrapport 1 sökte stadsdelsförvaltningen trygghetsmedel om 0,3 mnkr insatser i Humlegården samt 0,6 mnkr för stärkt belysning vid stadsdelsförvaltningens bollplaner. Ansökningarna beviljades ej.

Investeringsmedel i parker per objekt.

Mnkr	Budget 2018	Prognos T2
Lekplats på sportfältet*	5,5	5,5
Humlegården	1	2,5
Dianaparken	1	0,5
Olaus Petriparken	0,8	1,4
Gångväg	0,8	0,3
Tessinparkens norra del	0,5	0,7
Lekplatsen i kvarteret Krubban	2,5	1,5
Småparker	0,8	0,5
Totalt	12,9	12,9

Investeringarna följer investeringsbudgeten med några justeringar mellan objekten. Medel omfördelas framförallt till Olaus Petriparken som fördyrat på grund av ändringar och tillägg gällande växter, lekplatsstaket, utökande av platsen för stadsodling samt för tillkommande belysning.

Därtill beviljades stadsdelsnämnden klimatinvesteringsmedel om 3,3 mnkr avseende 0,5 mnkr för skräpkorgar med solcellskomprimering, 0,06 mnkr för elcyklar, 1,2 mnkr avseende utbyte av ljusarmaturer samt 1,5 mnkr avseende utbyte av vitvaror.

I samband med tertialrapport 2 söker nämnden medel, 144 tkr, för ytterligare elcyklar. se under rubrik "budgetjusteringar".

För investering i maskiner och inventarier har nämnden en investeringsbudget om 5,0 mnkr. Prognosen är att 4 mnkr av utrymmet kommer att utnyttjas.

Omslutningsförändringar

Förvaltningen föreslår omslutningsförändringar, ökade kostnader och intäkter, om 5 mnkr. Omslutningsförändringarna avser Förskola 1,0 mnkr (huvudsakligen ersättningar för verksamhetsförlagd utbildning) samt ersättning från Migrationsverket för ensamkommande barn 4,0 mnkr.

Budgetjusteringar

För extra städning i samband med bosättningar i parker, 1,9 mnkr tom augusti, prognos året 2,7 mnkr.

För kostnader för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning söks 1,3 mnkr. Fram till augusti har kostnader om 773 tkr upparbetats. Prognos för året är 1294 tkr.

För 8 elcyklar söks 144 tkr, klimatinvesteringsmedel, se bilaga 3.

Se även "medel för lokaländamål".

Medel för lokaländamål

För upparbetade merkostnader maj till augusti och beräknade kostnader tom december för avveckling av Dianagårdens vård- och omsorgsboende söks 6,3 mnkr enligt bilaga 2.

Analys av balansräkning

Balansräkning		
Tillgångar, mnkr	31/8 2018	31/8 2017
Kundfordringar (konto 15xx), bl.a. hemtjänst- och barnomsorgsavgifter	7,4	8,4
Momskonton (konto 16xx)	52,3	50,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (konto 17xx)	32,9	42,0
Summa omsättningstillgångar	92,6	101,0
Summa anläggningstillgångar	98,6	83,6
Summa tillgångar	191,2	184,6

Skulder och eget kapital, mnkr	31/8 2018	31/8 2017
Leverantörsskulder (konto 25xx)	48,5	37,3
Utgående moms på försäljning (konto 26xx)	0,4	0,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 29xx)	81,8	73,0
Summa skulder	130,7	110,6
Eget kapital	60,5	74,0
Summa skulder och eget kapital	191,2	184,6

Kommentarer till balansräkningen tertialbokslut 2 år 2018

Årets resultat enligt balansräkningen på en stadsdel visar skillnaden mellan tillgångar och skulder exkl. bankrörelsen som ligger centralt i form av en stadskassa.

Under årets resultat redovisas vid tertialbokslutet det egna kapitalet till 60,5 mnkr inklusive resultatfonder. En förändring från tertialbokslutet år 2017 på 4,2 mnkr som då uppgick till 74,0 mnkr.

Ingen bokföring av resultatfonder görs i tertialbokslut 2 och av den anledningen så kommenteras de inte heller.

Våra tillgångar i form av investeringar i parker och inventarier har ökat netto med 14,2 mnkr sedan tertialbokslutet 2017 i bl.a. Tessinparken, Humlegården. klimatsatsningar. uppstart av förskolan Björnlandet och kvalitetsförbättringar på Kampementets vård och omsorgsboende.

Kundfordringar (konto 15xx)

Kundfordringar har minskat med 0,9 mnkr jämfört med tertialbokslutet 2017. Det är en minskning av de stadsinterna fordringarna. De externa kundfordringarna är i stort sett oförändrade.

Andel av kundfordringar som är att betrakta som osäkra har minskat något sedan år 2017 men är fortsatt högt eftersom två fordringar som avser återbetalning av försörjningsstöd ännu inte är reglerade. Ett nedskrivningsärende tas upp senare under hösten varför detta inte är reglerat vid färdigställandet av tertialbokslutet.

Momskonton (konto 16xx)

Vid årsbokslut regleras momsen mot finansförvaltning så att momsfordran är nollställt.

Fordran vid tertialbokslutet är inte reglerat och uppgår nu till 52,3 mnkr.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (konto 17xx)

Förutbetalda kostnader främst avseende hyror och övriga interimfordringar har minskat med 9,1 mnkr jämfört med tertialbokslutet 2017. Sedan april 2016 finns ett samarbete gällande hanteringen av ensamkommande barn (Norrmalm, Kungsholmen och Östermalm) som sköts av Kungsholmens stadsdelsförvaltning.

Vid tertialbokslutet 2017 uppgick vår fordran mot migrationsverket till på 14,2 mnkr för första kvartalet 2016 då vi hade kvar ansvaret för uppföljningen. Nu återstår endast en slutreglering på 0,4 mnkr.

Leverantörsskulder (konto 25xx)

Leverantörsskulder uppgår till 48,5 mnkr vid tertialbokslut 2018 vilket är 11,2 mnkr mer än vid tertialbokslutet 2017. Det är framför allt stadsinterna mellanhavanden som har påverkat ökningen. Leverantörsskulder till Stadsledningskontoret (*LASS-kostnader*), Trafikkontoret (*investering i sportfältet*) och Kungsholmen som vi har omfattande samarbeten med.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 29xx)

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 8,8 mnkr. Posterna består av beräknade timlöner för augusti inkl. personalförsäkring samt en beräkning av löneökningar (*lärarförbundet*) som kommer att betalas ut retroaktivt. Upplupna kostnader för fakturor som

förväntas inkomma avseende augusti främst vårdfakturor samt förutbetalda hyror på omsorgsboenden. Den stadsinterna handeln har ökat och debiteringen sker i efterhand. Vi köper mer vårdplatser inom staden, skötsel i våra parker ifrån Norrmalm, administrativ hantering gällande ensamkommande barn ifrån Kungsholmen m.m.

Synpunkter och klagomål

Inkomna synpunkter och klagomål har behandlats i enlighet med förvaltningens rutin, och fördelar sig enligt tabellen nedan:

Verksamhetsområde	Totalt antal 2017 (varav beröm)	Antal under perioden jan-aug 2018 (varav beröm)
Förskola och parklek	19 (3)	8 (0)
Socialtjänst	23 (0)	15 (2)
Äldreomsorg	101 (2)	51 (4)
Parkmiljö*	614 (12)	446 (13)

Analys

Förskola och parklek

Under året har det kommit in åtta synpunkter och klagomål, fem gällande verksamhet, två gällande administration och en gällande information.

Socialtjänst

Socialtjänsten har fått in 15 synpunkter och klagomål, varav 2 beröm. Sex klagomål gäller ekonomiskt bistånd, främst avseende avslag och tillämpning av stadens riktlinjer. Fyra klagomål gäller stöd- och serviceenheten gällande kommunikation, insatser och bemötande. Övriga klagomål avser personligt ombud, konsumentvägledning och nämndens entreprenad inom daglig verksamhet. Positiva synpunkter har inkommit avseende personalens bemötande på ungdomsmottagningen samt boendestödjarnas insatser i egen regi.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen har under perioden januari-augusti fått in 51 synpunkter och klagomål, varav fyra beröm. Åtta klagomål avser beställarenheten och handlar mestadels om tillgänglighet, handläggning och information. Sexton klagomål avser vård- och omsorgsboende och handlar om brister i omsorgsdagboken, bemötande, tillgänglighet och omsorgen. Sexton klagomål avser hemtjänsten. Tre avser den kommunala hemtjänsten och tretton avser den privata hemtjänsten. Klagomål avseende hemtjänst berör mestadels bemötande, uteblivna och utförda insatser, tidshållning, bristande tillgänglighet och personalomsättning. Övriga klagomål avser fakturor, träffpunkter och p-platser.

De positiva synpunkter som inkommit avser bemötande och professionalism hos medarbetare på beställarenheten, trivsel och aktiviteter på träffpunkt och bemötande och kompetens hos personal i hemtjänst egen regi.

Parkmiljö

Under perioden har det kommit in 446 ärenden gällande parkmiljö, enligt följande: Beröm 13,

Felanmälan: 123, Fråga: 162, Idé: 22, Klagomål: 126. Klagomål och synpunkter har exempelvis handlat om skymmande träd och buskar, bosättningar och bristande underhåll av parkvägar. På grund av den varma sommaren har användningen av synpunktsportalen ökat, med synpunkter om torra grenar och bevattning m.m.